

II

(Nelegislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2022/439

ze dne 20. října 2021,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy pro upřesnění metodiky posuzování, podle níž příslušné orgány posuzují, zda úvěrové instituce a investiční podniky dodržují požadavky na použití přístupu založeného na interním ratingu

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 144 odst. 2 třetí pododstavec, čl. 173 odst. 3 třetí pododstavec a čl. 180 odst. 3 třetí pododstavec uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Požadavek uvedený v nařízení (EU) č. 575/2013, aby příslušné orgány posoudily, zda daná instituce splňuje požadavky pro použití přístupu založeného na interním ratingu (IRB), se vztahuje na všechny požadavky na použití přístupu IRB bez ohledu na stupeň jejich významnosti a týká se dodržování těchto požadavků za všech okolností. Proto se tento požadavek netýká pouze posouzení prvotní žádosti instituce o povolení používat ratingové systémy pro účely výpočtu kapitálových požadavků, ale také: posouzení veškerých dalších žádostí instituce o svolení používat ratingové systémy zavedené podle schváleného plánu instituce na postupné zavádění přístupu IRB, posouzení žádosti o podstatné změny interních přístupů, k jejichž použití instituce obdržela svolení v souladu s čl. 143 odst. 3 uvedeného nařízení a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014 ⁽²⁾, změny přístupu IRB, které vyžadují oznámení v souladu s čl. 143 odst. 4 nařízení (EU) č. 575/2013 a nařízením v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014, průběžný přezkum přístupu IRB, k jehož použití instituce obdržela svolení v souladu s čl. 101 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ⁽³⁾, posouzení žádostí

⁽¹⁾ Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014 ze dne 12. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy pro posuzování podstatnosti rozšíření a změn přístupu založeného na interním ratingu a pokročilého přístupu k měření (Úř. věst. L 148, 20.5.2014, s. 36).

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

o svolení k návratu k používání méně propracovaných přístupů v souladu s článkem 149 nařízení (EU) č. 575/2013. U všech těchto konkrétních aspektů posuzování shody s požadavky na použití přístupu IRB by měly příslušné orgány uplatňovat stejná kritéria. Pravidla, která tuto metodiku posuzování stanoví, by se proto měla vztahovat na všechny tyto případy, aby byla zajištěna harmonizace metodik posuzování ze strany příslušných orgánů a zamezilo se riziku regulatorní arbitráže.

- (2) Metodika hodnocení by měla být založena na metodách, které mají příslušné orgány používat, buď jako nepovinné, nebo povinné, a měla by stanovit kritéria, která mají příslušné orgány ověřovat.
- (3) Za účelem zajištění jednotného posuzování souladu s požadavky, které mají být splněny pro použití přístupu IRB v celé Unii, je nezbytné, aby příslušné orgány při tomto posuzování používaly stejné metody. Proto je nezbytné stanovit soubor metod, které by měly používat všechny příslušné orgány. Vzhledem k povaze posuzování modelů a rozmanitosti a zvláštnostem modelů by však příslušné orgány měly mít při uplatňování těchto metod u konkrétních modelů, které jsou předmětem přezkumu, i volnost rozhodování. Metodika posuzování v tomto nařízení by měla stanovit minimální kritéria, podle nichž mají příslušné orgány ověřovat splnění požadavků na použití přístupu IRB, a stanovit povinnost příslušných orgánů ověřit i veškerá další relevantní kritéria, která jsou pro tento účel nezbytná. V některých případech, kdy příslušný orgán nedávno provedl posouzení podobných ratingových systémů ve stejné kategorii expozic, je vhodné umožnit použití výsledků těchto posouzení místo toho, aby příslušný orgán musel posouzení opakovat, pokud příslušný orgán na základě uvážení zjistí, že tyto systémy jsou v podstatě shodné. Tím by se mělo zamezit složitosti, zbytečné zátěži a překrývání práce.
- (4) Pokud mají příslušné orgány posoudit, zda instituce splňuje požadavky na použití přístupu IRB pro jiné účely, než je původní žádost o povolení, měly by příslušné orgány uplatnit pouze ta pravidla, která jsou relevantní pro rozsah posouzení těchto jiných účelů, a v každém případě by měly jako východisko použít závěry z předchozích posouzení.
- (5) Pokud se posouzení týká žádostí o povolení uvedených v čl. 20 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013, použijí se prováděcí technické normy uvedené v odstavci 8 tohoto článku, které se týkají postupu společného rozhodování.
- (6) Příslušné orgány jsou povinny ověřit, zda instituce splňují specifické regulatorní požadavky na použití přístupu IRB, ale i vyhodnotit celkovou kvalitu řešení, systémů a přístupů používaných touto institucí a požadovat neustálé zlepšování a přizpůsobování se měnícím se okolnostem, aby bylo dosaženo trvalého souladu s těmito požadavky. Takové posuzování vyžaduje, aby příslušné orgány do velké míry uplatňovaly svou rozhodovací pravomoc. Pravidla pro metodiku posuzování by měla příslušným orgánům jednak umožňovat uplatňování jejich rozhodovací pravomoci tím, že budou kromě kontrol uvedených v tomto nařízení provádět podle potřeby i dodatečné kontroly, a jednak zajišťovat harmonizaci a srovnatelnost postupů dohledu v různých jurisdikcích. Ze stejných důvodů by příslušné orgány měly mít nezbytnou flexibilitu pro použití nejvhodnější volitelné metody nebo jakékoli jiné metody nezbytné pro ověření konkrétních požadavků, mimo jiné s ohledem na podstatnost druhů expozic, na něž se každý ratingový systém vztahuje, složitost modelů, zvláštnosti dané situace, konkrétní řešení uplatňované institucí, kvalitu důkazů předložených institucí a zdroje, které mají příslušné orgány samy k dispozici. Ze stejných důvodů by navíc příslušné orgány měly mít možnost provádět další zkoušky a ověření nezbytné v případě pochybností ohledně splnění požadavků na použití přístupu IRB v souladu se zásadou proporcionality, a to s ohledem na povahu, velikost a složitost obchodní činnosti a struktury instituce.

- (7) Za účelem zajištění jednotnosti a komplexnosti posouzení celkového přístupu IRB v případě následných žádostí o povolení na základě schváleného plánu instituce pro postupné zavádění by měly příslušné orgány při svém posouzení vycházet přinejmenším z pravidel týkajících se kontroly používání a zkušeností, zařazování do stupňů nebo seskupení, ratingových systémů a kvantifikace rizik, neboť tyto aspekty posouzení se týkají každého jednotlivého ratingového systému přístupu IRB.
- (8) Pro posouzení přiměřenosti použití přístupu IRB by měly být všechny ratingové systémy a související procesy ověřeny v případech, kdy instituce pověřila úkoly, činnostmi nebo funkcemi souvisejícími s návrhem, zaváděním a validací ratingových systémů třetí stranu nebo získala ratingový systém nebo sdílené údaje od třetí strany. Zejména by mělo být ověřeno, zda byly v instituci provedeny odpovídající kontroly a zda je k dispozici úplná dokumentace. Vzhledem k tomu, že konečnou odpovědnost za přenesené procesy a výkonnost ratingových systémů získaných od třetí strany nese vedoucí orgán instituce, je třeba ověřit, zda instituce přeneseným procesům a zakoupeným ratingovým systémům dostatečně rozumí. Všechny přenesené úkoly, činnosti a funkce a ratingové systémy získané od třetí strany by proto příslušné orgány měly posuzovat podobným způsobem, jako v případě, kdy je přístup IRB plně rozvinut na základě interních procesů instituce.
- (9) Aby se zamezilo tomu, že by instituce provedly postupné zavádění přístupu IRB po delší dobu jen částečně, měly by příslušné orgány ověřit vhodnost lhůty pro zavedení takzvaného „plánu zavádění“, dodržování této lhůty a nutnost změn plánu zavádění. Je třeba ověřit, zda všechny expozice, na něž se plán zavádění vztahuje, mají vymezený a přiměřený maximální časový rámec pro zavedení přístupu IRB.
- (10) Je důležité posoudit spolehlivost validační funkce, a tedy nezávislost na útvaru řízení úvěrového rizika, úplnost, četnost a přiměřenost metod a postupů a spolehlivost procesu podávání zpráv s cílem ověřit, zda dochází k objektivnímu posouzení ratingových systémů a zda je jen omezená motivace k zamaskování nedostatků a slabých míst modelu. Při ověřování, zda má funkce validace přiměřenou úroveň nezávislosti, by příslušné orgány měly vzít v úvahu velikost a složitost instituce.
- (11) Vzhledem k tomu, že jádrem přístupu IRB jsou ratingové systémy, a jejich kvalita může významně ovlivnit úroveň kapitálových požadavků, mělo by se pravidelně přezkoumávat fungování ratingových systémů. Vzhledem k tomu, že alespoň jednou ročně musí být přezkoumávány odhady rizikových parametrů a že ratingové systémy by měly být pravidelně posuzovány příslušnými orgány a funkcí interního auditu, a vzhledem k tomu, že k provedení tohoto úkolu jsou nezbytné údaje z funkce validace, je vhodné ověřit, zda je validace fungování ratingových systémů, která se týká významných portfolií a zpětného testování všech ostatních ratingových systémů, prováděna alespoň jednou ročně.
- (12) Všechny oblasti přístupu IRB by měly podléhat účinným interním auditům. Je však třeba ověřit, zda jsou zdroje interního auditu využívány efektivně a zaměřují se na nejrizikovější oblasti. Důležitá je určitá flexibilita, zejména v případě institucí, které používají mnoho ratingových systémů. Příslušné orgány by proto měly ověřit, zda jsou prováděny každoroční přezkumy zaměřené na stanovení oblastí, které vyžadují důkladnější přezkum v průběhu roku.
- (13) Aby byla v souvislosti s rozsahem použití ratingových systémů zajištěna minimální úroveň harmonizace (tzv. kontrola používání), měly by příslušné orgány ověřit, zda jsou ratingové systémy začleněny do příslušných procesů instituce v rámci širších procesů řízení rizik, schvalování úvěrů a rozhodovacích procesů, rozložení vnitřně stanoveného kapitálu a funkce správy a řízení společnosti. Jedná se o základní oblasti, v nichž interní procesy vyžadují použití rizikových parametrů, proto pokud existují rozdíly mezi rizikovými parametry použitými v těchto oblastech a rizikovými parametry použitými pro účely výpočtu kapitálových požadavků, je třeba ověřit, zda jsou oprávněné.

- (14) Pokud jde o požadavky na kontrolu zkušeností, měly by příslušné orgány při posuzování, zda byly ratingové systémy používané institucí před podáním žádosti o použití přístupu IRB „obecně v souladu“ s požadavky na IRB, ověřit především to, zda byl ratingový systém v průběhu nejméně tří let před použitím přístupu IRB používán v procesech interního měření a řízení rizika instituce a zda podléhal sledování, interní validaci a internímu auditu. Toto upřesnění metodiky posuzování je k zajištění minimální úrovně harmonizace nezbytné. Příslušné orgány by měly ověřit, zda byly ratingové systémy zavedeny alespoň v nejzákladnějších oblastech použití, aby bylo zajištěno, že jsou institucí účinně využívány a že pracovníci i vedení jsou na tyto parametry zvyklí a dobře rozumí jejich významu a slabým stránkám. A konečně by mělo být na základě sledování, validace a interního auditu během období získávání zkušeností prokázáno, že ratingové systémy jsou v souladu se základními požadavky přístupu IRB a že se během této doby postupně zlepšovaly.
- (15) U neretailových expozic je nutná nezávislost procesu zařazování expozic do stupňů nebo seskupení, protože v tomto procesu je zpravidla nezbytné použít osobní posouzení. V případě retailových expozic je proces zařazování obvykle plně automatický, založený na objektivních informacích o dlužníkovi a jeho transakcích. Správnost procesu zařazování je zajištěna řádným zavedením ratingového systému do informačních systémů a postupů instituce. Jsou-li však povolena odchýlení, musí být v ratingovém procesu uplatněno osobní posouzení. Proto a vzhledem k tomu, že osoby odpovědné za vznik nebo obnovu expozic mají obvykle tendenci při použití odchýlení přidělovat lepší ratingy za účelem zvýšení prodeje a objemu úvěrů, včetně případů retailových expozic, mělo by se ověřit, že toto přidělení bylo schváleno osobou nebo výborem nezávislými na osobách odpovědných za vznik nebo obnovu expozic.
- (16) Pokud jsou ratingy starší než dvanáct měsíců nebo pokud nebyl přezkum přidělení proveden včas v souladu s politikou instituce, měly by příslušné orgány ověřit, zda byly provedeny konzervativní úpravy, pokud jde o výpočet rizikově vážených aktiv. Má to více důvodů. Pokud je rating zastaralý nebo vychází ze zastaralých informací, nemusí být hodnocení rizika přesné. Zejména pokud se situace dlužníka během posledních 12 měsíců zhoršila, neodrazí se to v ratingu a riziko je podceněno. Navíc podle obecného pravidla týkajícího se odhadu rizikových parametrů platí, že vychází-li odhad rizikových parametrů z nedostatečných údajů nebo předpokladů, je třeba přijmout konzervativnější přístup. Stejně pravidlo by se mělo vztahovat i na proces zařazování expozic do stupňů nebo seskupení, tj. v případě, že během procesu zařazování nebyl zohledněn dostatek informací, je třeba při výpočtu rizikových vah postupovat konzervativněji. Metoda použití konzervativnějšího přístupu při výpočtu rizikových vah by neměla být specifikována, protože instituce může rating, odhad rizikových parametrů nebo rizikovou váhu přímo upravovat. Úprava by měla být úměrná době, během které jsou rating nebo informace, z nichž rating vychází, zastaralé.
- (17) Instituce musí zaznamenávat specifické definice selhání a ztráty, které interně používá, a zajistit jejich soulad s definicemi uvedenými v nařízení (EU) č. 575/2013. Při posuzování tohoto souladu by příslušné orgány měly ověřit, zda mají instituce jasné zásady, které specifikují, kdy se dlužník nebo transakce klasifikuje jako v selhání. Tyto zásady musí být v souladu s obecnými zásadami týkajícími se identifikace selhání. Orgán EBA přijal pokyny k používání definice selhání podle článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013. Tyto zásady by měly být rovněž začleněny do postupů a systémů řízení rizik institucí, protože nařízení (EU) č. 575/2013 zejména vyžaduje, aby interní ratingy, tj. mimo jiné zařazení do ratingového stupně selhání, hrály zásadní úlohu v řízení rizik a jiných interních procesech instituce, jež by měly být příslušnými orgány také ověřovány.
- (18) Informace o výkonnosti dlužníka a o expozicích v selhání a expozicích, které nejsou v selhání, jsou základem pro interní procesy instituce, pro kvantifikaci rizikových parametrů a pro výpočet kapitálových požadavků. Proto nejen identifikace dlužníků, kteří jsou v selhání, ale také proces reklasifikace dlužníků, kteří jsou v selhání, do stavu, kdy nejsou v selhání, musejí být spolehlivé a účinné. Příslušné orgány by měly ověřit, zda obezpečný proces reklasifikace zajišťuje, aby dlužníci nebyli reklasifikováni do stavu, kdy nejsou v selhání, pokud instituce očekává, že se daná expozice během krátké doby pravděpodobně vrátí do stavu v selhání.

- (19) Aby příslušné orgány získaly konzistentní a přesný přehled ratingových systémů, které instituce používá, i přehled o zlepšování ratingových systémů v průběhu času, je nezbytné, aby příslušné orgány posoudily úplnost rejstříku současných i historických verzí ratingových systémů, které instituce používá (dále jen „rejstřík ratingových systémů“). Vzhledem k tomu, že se požadavky kontroly zkušeností týkají předchozích tří let od okamžiku posouzení žádosti o schválení interního modelu a že příslušné orgány mají provádět celkový přezkum interního modelu pravidelně, a to nejméně jednou za tři roky, je vhodné, aby příslušné orgány ověřily, zda tento rejstřík ratingových systémů zahrnuje alespoň ty verze interních modelů, které instituce používala během předchozích tří let.
- (20) V různých fázích vývoje a používání ratingových systémů se uplatňuje osobní posouzení. Přiměřené používání osobního posouzení může zvýšit kvalitu modelu a přesnost jeho prognóz. Nicméně vzhledem k tomu, že osobní posouzení mění subjektivním způsobem odhady založené na předchozí zkušenosti, mělo by být uplatňování osobního posouzení kontrolováno. Příslušné orgány by proto měly ověřit, zda je použití osobního posouzení odůvodněno pozitivním přispěním k přesnosti předpovědí. Velký počet odchýlení od výsledků modelu tak může naznačovat, že do ratingového systému nejsou zahrnuty některé důležité informace. Příslušné orgány by proto měly ověřit, zda instituce počet odchýlení a jejich odůvodnění pravidelně analyzují a zda jsou zjištěné nedostatky modelu náležitě řešeny při přezkumu modelu.
- (21) V každém případě by příslušné orgány měly posoudit, zda je instituce ve svých odhadech rizikových parametrů dostatečně konzervativní. Tato konzervativnost by měla zohledňovat všechny nedostatky zjištěné v údajích nebo metodách používaných při kvantifikaci rizika i zvýšenou nejistotu, která by mohla být například důsledkem změn v zásadách poskytování úvěrů nebo vymáhání pohledávek. Pokud instituce přestane splňovat požadavky na přístup IRB, měly by příslušné orgány ověřit, zda splňuje požadavek, aby byly ratingové systémy včas opraveny. Použití konzervativního přístupu by nemělo být alternativou k nápravě modelů a zajištění jejich plného souladu s požadavky nařízení (EU) č. 575/2013.
- (22) Pokud jde o kvantifikaci rizika, je žádoucí, aby byly odhady PD v průběhu času relativně stabilní, aby se zabránilo nadměrné cykličnosti kapitálových požadavků. Příslušné orgány by měly ověřit, zda odhady PD vycházejí z dlouhodobého průměru jednoletých poměrů selhání. Navíc vzhledem k tomu, že kapitál by měl institucím pomoci přežít v krizové situaci, měly by odhady rizik zohledňovat možné zhoršení ekonomických podmínek i v dobách prosperity. A dále kdykoli dojde ke zvýšení nejistoty, která vyplývá z nedostatečných údajů, měly by příslušné orgány ověřit, zda si instituce počíná ještě konzervativněji. Nezahrnuje-li délka dostupných časových řad očekávanou variabilitu poměrů selhání, měly by být zavedeny vhodné metody pro zohlednění chybějících údajů.
- (23) Odhad LGD je založen na průměru skutečných hodnot LGD vážených počtem selhání. Je-li hodnota expozice relevantním rizikovým faktorem, měla by být při oddělení nebo diferenciaci rizik LGD zvažována společně s jinými potenciálními rizikovými faktory, aby bylo zajištěno, že tento parametr bude vypočítán pro homogenní seskupení nebo stupně transakcí. Příslušné orgány by měly ověřit, zda je tento přístup vhodným způsobem uplatňován, protože zajišťuje soulad s výpočtem parametru PD a smysluplné uplatňování vzorce rizikové váhy. Nařízení (EU) č. 575/2013 rozlišuje metodu odhadu LGD u jednotlivých expozic pro účely objemů rizikově vážených expozic od průměrných odhadů LGD vypočtených na úrovni portfolia. Na rozdíl od jednotlivých odhadů LGD je minimální úroveň LGD u retailových expozic zajištěných nemovitostmi uplatňovaná na celkové úrovni portfolia definována jako expozičně vážená průměrná hodnota LGD. Aby byla zajištěna odpovídající úroveň rizikových parametrů expozic zajištěných nemovitostmi, měly by příslušné orgány ověřit, zda jsou minimální úrovně LGD uplatňovány správně.
- (24) S expozicemi, u nichž došlo k selhání a jež jsou po návratu do stavu, kdy nejsou v selhání, během krátké doby reklasifikovány jako expozice v selhání, by mělo být nakládáno jako s expozicemi v selhání od prvního okamžiku, kdy k selhání došlo, neboť dočasná reklasifikace do stavu, kdy nejsou v selhání, byla s největší pravděpodobností provedena na základě neúplných informací o skutečné situaci dlužníka. Nakládání s vícenásobným selháním jako s jediným selháním proto lépe odráží skutečnou historii selhání. Příslušné orgány by tedy měly ověřit, zda se při odhadu rizikových parametrů nakládá s vícenásobným selháním v krátké době u téhož dlužníka jako s jediným

selháním. Navíc nakládání s vícenásobným selháním u téhož dlužníka jako se samostatnými selháními by mohlo vést k významným chybám v odhadech rizikových parametrů, protože vyšší poměry selhání by vedly k vyšším odhadům PD. Na druhé straně by došlo k podcenění hodnoty LGD, protože první selhání dlužníka by byla považována za případy nápravy, se kterými není spojena žádná ztráta, přičemž instituce ztrátu utrpěla. Dále vzhledem ke spojitosti mezi odhady PD a LGD a za účelem zajištění realistického odhadu očekávané ztráty by mělo být nakládání s vícenásobným selháním pro účely odhadu PD a LGD konzistentní.

- (25) Rozsah informací, které má instituce k dispozici u expozic, u nichž došlo k selhání, se výrazně liší od rozsahu informací, které má k dispozici u výkonných expozic. U expozic, u nichž došlo k selhání, jsou k dispozici především další dva rizikové faktory, a to doba v selhání a dosavadní zpětně získané částky. Odhad LGD provedený před selháním tedy není dostatečný, protože odhady rizika by měly zohledňovat všechny významné rizikové faktory. U expozic, u nichž došlo k selhání, je navíc již známo, jaké byly ekonomické podmínky v okamžiku selhání. Kromě toho by hodnota LGD u expozic, u nichž došlo k selhání, měla odrážet úhrnnou výši očekávaných ztrát za současných ekonomických podmínek i možných neočekávaných ztrát, které by mohly nastat během období vymáhání pohledávek. Příslušné orgány by proto měly ověřit, zda je hodnota LGD u expozic, u nichž došlo k selhání (dále jen „LGD v selhání“), odhadnuta buď přímo, nebo jako součet nejlepšího odhadu očekávané ztráty (dále jen „EL_{BE}“) a navýšení, které zachycuje neočekávanou ztrátu, jež by mohla nastat během období vymáhání pohledávek. Bez ohledu na použitý přístup by měl odhad LGD v selhání zohledňovat informace o době v selhání a o zpětně získaných částkách do doby odhadu a zohledňovat možnou nepříznivou změnu ekonomických podmínek během očekávané doby procesu vymáhání pohledávek.
- (26) V případě institucí, které používají vlastní odhady LGD, by měly být interní požadavky na řízení kolaterálu obecně v souladu s požadavky části třetí hlavy II kapitoly 4 oddílu 3 nařízení (EU) č. 575/2013. Příslušné orgány by se měly zaměřit na požadavky na oceňování kolaterálu a právní jistotu, protože je důležité zajistit pravidelné a spolehlivé oceňování kolaterálu a to, aby toto ocenění odráželo skutečnou tržní hodnotu za současných tržních podmínek. Četnost a charakter přeceňování by měly být přizpůsobeny typu kolaterálu, protože zastaralé nebo nepřesné hodnocení by mohlo vést k podhodnocení rizika souvisejícího s úvěrovými expozicemi. Je rovněž nezbytné zajistit, aby byl kolaterál právně účinný a vymahatelný ve všech příslušných jurisdikcích. V opačném případě by se s expozicí mělo nakládat jako s nezajištěnou expozicí. Je-li takový kolaterál uznán při kvantifikaci rizika, může vést k podhodnocení rizika.
- (27) Příslušné orgány by měly ověřit, zda jsou pro účely pokročilého přístupu IRB, tj. používají-li se vlastní odhady LGD, ručitelé považováni za způsobilé, jsou-li hodnoceni pomocí ratingového systému schváleného v rámci přístupu IRB; jiní ručitelé mohou být rovněž způsobilí za předpokladu, že jsou klasifikováni jako instituce, ústřední vláda nebo centrální banka nebo jako podnikový subjekt, který má úvěrové hodnocení vypracované některou externí ratingovou agenturou, a záruka splňuje požadavky stanovené v části třetí hlavy II kapitole 4 oddílu 3 nařízení (EU) č. 575/2013, které jsou rovněž použitelné pro standardizovaný přístup.
- (28) Při posuzování procesu zařazování expozic do kategorií expozic by měly být stanoveny zvláštní požadavky na ověření ze strany příslušných orgánů týkající se zařazování expozic do retailových expozic z důvodu jejich preferenčního zacházení, pokud jde o výpočet objemů rizikově vážených expozic. Některé kategorie expozic jsou definovány na základě charakteristik transakce a jiné na základě typu dlužníka. Proto mohou existovat expozice, které splňují kritéria více než jedné kategorie expozic. Příslušné orgány by tedy měly ověřit, zda instituce používá správnou posloupnost klasifikace, aby bylo zajištěno jednotné a jednoznačné zařazování expozic do kategorií expozic.

- (29) Příslušné orgány by měly ověřit, zda jsou v procesech řízení rizik a kapitálu zohledněny výsledky zátěžových testů, neboť integrace výsledků zátěžových testů do rozhodovacích procesů zajišťuje, že jsou jednotlivé scénáře a jejich dopad na kapitálové požadavky vyvíjeny a prováděny smysluplným způsobem a že jsou při řízení instituce zohledněny výhledové aspekty kapitálových požadavků.
- (30) Instituce, které používají vlastní odhady LGD a vlastní odhady konverzních faktorů, by měly pro účely výpočtu kapitálových požadavků vypočítat efektivní splatnost expozic podle přístupu IRB. V případě revolvingových expozic je instituce vystavena riziku po delší dobu, než je den splatnosti běžného čerpání, vzhledem k tomu, že dlužník může opakovaně čerpat dodatečné částky. Příslušné orgány by proto měly ověřit, zda výpočet efektivní splatnosti revolvingových expozic vychází z data uplynutí platnosti transakce.
- (31) Výpočet rozdílu mezi výší očekávaných ztrát na jedné straně a úpravami o úvěrové riziko, dodatečnými úpravami ocenění a dalším snížením kapitálu na straně druhé (dále jen „deficit IRB“) by měl být proveden souhrnně, a to samostatně u portfolia expozic, u nichž došlo k selhání, a portfolia expozic, u nichž k selhání nedošlo. Aby bylo zajištěno, že záporné částky vyplývající z výpočtu provedeného u portfolia, u něž došlo k selhání, nebudou použity k vyrovnání kladných částek vyplývajících z výpočtu provedeného u portfolia expozic, u nichž k selhání nedošlo, je nezbytné oddělit expozice, u nichž došlo k selhání, od expozic, u nichž k selhání nedošlo. Navíc je celkový výpočet v souladu s obecnou koncepcí kapitálu, podle níž by měl být kapitál plně dostupný ke krytí neočekávaných ztrát v případě platební neschopnosti instituce. Vzhledem k tomu, že částky úprav o úvěrové riziko, dodatečných úprav ocenění a dalšího snížení kapitálu zahrnuté do výpočtu deficitu IRB již byly odečteny od kapitálu k pokrytí očekávaných ztrát (dále jen „EL“), jejich nadbytečná část z celkového EL je plně k dispozici ke krytí ztrát zjištěných u všech expozic, u nichž došlo k selhání. Příslušné orgány by proto měly ověřit, zda jsou úpravy kapitálu na základě deficitu IRB vypočteny a uplatňovány správně.
- (32) Nespolehlivé, nepřesné, neúplné nebo zastaralé údaje mohou způsobit chyby v odhadu rizika a při výpočtu kapitálových požadavků. Pokud jsou tyto údaje navíc používány v procesech řízení rizik instituce, mohou také vést ke špatným úvěrovým rozhodnutím o poskytnutí úvěru a rozhodnutím v oblasti řízení. Za účelem zajištění spolehlivosti a vysoké kvality údajů by měly být infrastruktura a postupy týkající se shromažďování a ukládání údajů řádně zdokumentovány a měly by obsahovat úplný popis charakteristik a zdrojů údajů, aby bylo zajištěno jejich řádné používání v rámci interních procesů a procesů pro výpočet kapitálových požadavků. Příslušné orgány by tedy měly ověřit kvalitu a dokumentaci údajů použitých v procesu odhadu rizikových parametrů, při zařazování expozic do stupňů nebo seskupení a při výpočtu kapitálových požadavků.
- (33) Kvalita údajů, přesnost odhadu rizika a správnost výpočtu kapitálových požadavků jsou vysoce závislé na spolehlivosti informačních systémů používaných pro účely přístupu IRB. Kontinuitu a soustavnost procesů řízení rizik a výpočtu kapitálových požadavků lze navíc zajistit pouze tehdy, jsou-li informační systémy používané pro tyto účely bezpečné, zabezpečené a spolehlivé a infrastruktura IT je dostatečně robustní. Je proto nezbytné, aby příslušné orgány rovněž ověřily spolehlivost informačních systémů instituce a stabilitu infrastruktury IT.
- (34) Příslušné orgány by měly ověřit, zda jsou při vývoji i při validaci interních modelů pro akciové expozice do maximální možné míry používána nepřekrývající se pozorování výnosů z akciových expozic. Nepřekrývající se pozorování zajišťují vyšší kvalitu předpovědi vzhledem k tomu, že všem pozorováním je přiřazena stejná váha a pozorování nejsou vzájemně silně korelována.
- (35) Použití přístupu IRB vyžaduje schválení ze strany příslušných orgánů a schváleny musí být i veškeré podstatné změny tohoto přístupu. Proto by příslušné orgány měly ověřit, zda interní proces řízení, a zejména interní proces schvalování těchto změn, zajišťuje, aby byly prováděny pouze změny, které jsou v souladu s nařízením (EU) č. 575/2013 a nařízením v přenesené pravomoci č. 529/2014, a v této souvislosti aby byla klasifikace změn konzistentní, aby se tak zabránilo jakékoli regulatorní arbitráži.

- (36) Ustanovení tohoto nařízení spolu úzce souvisejí, jelikož se všechna zabývají aspekty metodiky posuzování, kterou mají příslušné orgány používat při posuzování toho, zda instituce dodržuje požadavky na přístup IRB. Za účelem zajištění souladu mezi uvedenými ustanoveními, která by měla vstoupit v platnost současně, a usnadnění komplexního pohledu a jednoduchého přístupu k nim osobám, na něž se vztahují, je vhodné zařadit všechny regulační technické normy týkající se metodiky posuzování přístupu IRB vyžadované nařízením (EU) č. 575/2013 do jednoho nařízení.
- (37) Toto nařízení vychází z návrhů regulačních technických norem, které Komisi předložil Evropský orgán pro bankovníctví.
- (38) Evropský orgán pro bankovníctví uskutečnil otevřené veřejné konzultace o návrzích regulačních technických norem, z nichž toto nařízení vychází, analyzoval potenciální související náklady a přínosy a požádal o stanovisko skupinu subjektů působících v bankovníctví zřízenou podle článku 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ⁽⁴⁾,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ O METODICE POSUZOVÁNÍ

Článek 1

Posouzení souladu s požadavky na používání přístupu založeného na interním ratingu

1. Příslušné orgány použijí toto nařízení pro posouzení souladu instituce s požadavky na používání přístupu založeného na interním ratingu (dále jen „přístup IRB“) takto:
- a) pro účely posouzení počátečních žádostí o svolení používat přístup IRB podle článku 144 nařízení (EU) č. 575/2013 použijí příslušné orgány všechna ustanovení tohoto nařízení;
 - b) pro účely posouzení žádostí o svolení rozšířit přístup IRB v souladu se schváleným plánem postupného zavádění podle článku 148 nařízení (EU) č. 575/2013 použijí příslušné orgány kapitoly 4, 5, 7 a 8 a všechny další části tohoto nařízení, které jsou pro tuto žádost relevantní;
 - c) pro účely posouzení žádostí o předběžné svolení k provedení změn uvedených v čl. 143 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 použijí příslušné orgány všechny části tohoto nařízení, které jsou pro tyto změny relevantní;
 - d) pro účely posouzení změn ratingových systémů a přístupů k akciovým expozicím založených na interních modelech, které byly oznámeny v souladu s čl. 143 odst. 4 nařízení (EU) č. 575/2013, použijí příslušné orgány všechny části tohoto nařízení, které jsou pro tyto změny relevantní;
 - e) pro účely provedení průběžné kontroly použití přístupu IRB podle článku 101 směrnice 2013/36/EU použijí příslušné orgány všechny části tohoto nařízení, které jsou pro tento přezkum relevantní;
 - f) pro účely posouzení žádostí o svolení k návratu k používání méně propracovaných přístupů podle článku 149 nařízení (EU) č. 575/2013 použijí příslušné orgány články 6 až 8 tohoto nařízení.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Kromě kritérií uvedených v ustanoveních tohoto nařízení v odstavci 1 ověří příslušné orgány všechna další příslušná kritéria nezbytná pro posouzení souladu s požadavky na použití přístupu IRB.

Článek 2

Metody, které mají příslušné orgány používat

1. Pro účely posouzení počátečních žádostí o svolení používat přístup IRB použijí příslušné orgány všechny povinné metody stanovené v tomto nařízení. Mohou použít také jiné metody stanovené v tomto nařízení v souladu s odstavcem 7 a jakékoli jiné metody v souladu s odstavcem 8.

2. Pro účely posouzení žádostí o svolení rozšířit přístup IRB v souladu s plánem postupného zavádění použijí příslušné orgány všechny povinné metody stanovené v kapitolách 4, 5, 7 a 8. Mohou použít také jiné metody stanovené v tomto nařízení v souladu s odstavcem 7 a jakékoli jiné metody v souladu s odstavcem 8.

3. Pro účely posouzení žádostí o předběžné svolení k provedení změn přístupu IRB přezkoumají příslušné orgány dokumenty, které musí instituce předložit v souvislosti se změnou podle článku 8 nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014. Mohou použít také jakékoli metody uvedené v tomto nařízení v souladu s odstavcem 7 a jakékoli jiné metody v souladu s odstavcem 8.

4. Pro účely posouzení změn ratingových systémů a přístupů k akciovým expozicím založeným na interních modelech, které byly oznámeny, přezkoumají příslušné orgány dokumenty, jež musí instituce předložit v souvislosti se změnou podle článku 8 nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014 a mohou použít jakékoli metody uvedené v tomto nařízení v souladu s odstavcem 7 a jakékoli jiné metody v souladu s odstavcem 8.

5. Pro účely provedení průběžné kontroly použití přístupu IRB mohou příslušné orgány použít jakékoli metody stanovené v tomto nařízení v souladu s odstavcem 7 a jakékoli jiné metody v souladu s odstavcem 8.

6. Pro účely posouzení žádostí o návrat k použití méně propracovaných přístupů mohou příslušné orgány použít kteroukoli z metod uvedených v kapitole 2 tohoto nařízení v souladu s odstavcem 7 a jakékoli jiné metody v souladu s odstavcem 8.

7. Pokud toto nařízení stanoví volitelné použití metod, mohou příslušné orgány použít kteroukoli z metod, které jsou vhodné a odpovídají povaze, velikosti a stupni složitosti obchodní a organizační struktury instituce, se zohledněním:

- a) podstatnosti druhů expozic, na něž se ratingové systémy vztahují;
- b) složitosti ratingových modelů a rizikových parametrů a jejich zavádění.

8. Kromě metod stanovených v tomto nařízení mohou příslušné orgány použít i jiné metody, které jsou vhodné a odpovídají povaze, velikosti a stupni složitosti obchodní a organizační struktury instituce, pokud je to nezbytné pro posouzení souladu s požadavky na použití přístupu IRB.

9. Při použití metod stanovených v tomto nařízení mohou příslušné orgány zohlednit výsledky nedávných posouzení, která provedly ony samy nebo jiné příslušné orgány, pokud tato posouzení splňují obě tyto podmínky:

- a) posouzení bylo založeno zcela nebo částečně na povinných metodách;
- b) předmětem posouzení byl stejný nebo podobný ratingový systém ve stejné kategorii expozic.

Článek 3

Kvalita dokumentace

1. Za účelem ověření, zda instituce splňuje požadavky na dokumentaci stanovené v čl. 144 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda dokumentace ratingových systémů definovaných v čl. 142 odst. 1 bodě 1 nařízení (EU) č. 575/2013 („ratingové systémy“):
 - a) je dostatečně podrobná a přesná, aby bylo možné ji účinně používat;
 - b) je schválená na příslušné úrovni řízení instituce;
 - c) obsahuje, a to u každého dokumentu, alespoň záznam typu dokumentu, autora, recenzenta, schvalující osobu, vlastníka, datum vytvoření a schválení, číslo verze a historii změn dokumentu;
 - d) umožňuje třetím stranám přezkoumat a potvrdit fungování ratingových systémů, a zejména přezkoumat a potvrdit, zda je:
 - i) dokumentace koncepce ratingového systému dostatečně podrobná, aby umožňovala třetím stranám porozumět odůvodněním všech aspektů ratingového systému, včetně předpokladů, matematických vzorců a rozhodnutí v případech, kdy je nutné osobní posouzení, i postupům použitým při vývoji ratingového systému;
 - ii) dokumentace ratingového systému dostatečně podrobná, aby umožňovala třetím stranám porozumět fungování, omezením a klíčovým předpokladům každého ratingového modelu a každého rizikového parametru a vývoj modelu replikovat;
 - iii) dokumentace ratingového procesu dostatečně podrobná, aby umožňovala třetím stranám porozumět způsobu zařazování expozic do stupňů nebo seskupení a jejich skutečnému zařazení do stupňů nebo seskupení a toto zařazení replikovat.
2. Pro účely odstavce 1 příslušný orgán ověří, zda má instituce zavedeny zásady stanovující zvláštní normy pro dokumentaci, které zajišťují:
 - a) aby interní dokumentace byla dostatečně podrobná a přesná;
 - b) aby byly konkrétní osoby nebo útvary pověřeny odpovědností za zajištění toho, aby dokumentace byla úplná, jednotná, přesná, aktualizovaná, v případě potřeby schválená a zabezpečená;
 - c) aby instituce své zásady, postupy a metodiky týkající se používání přístupu IRB náležitě dokumentovala.

Článek 4

Zapojení třetí strany

1. Za účelem posouzení dodržování požadavku týkajícího se spolehlivosti a jednotnosti ratingových systémů stanoveného v čl. 144 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 v případech, kdy instituce pověřila úkoly, činnostmi nebo funkcemi týkajícími se návrhu, zavádění a validace svých ratingových systémů třetí stranu nebo zakoupila ratingový systém nebo sdílené údaje od třetí strany, příslušný orgán ověří, zda toto pověření nebo nákup nebrání použití tohoto nařízení, a ověří, zda:
 - a) se vrcholné vedení instituce ve smyslu čl. 3 odst. 1 bodu 9 směrnice 2013/36/EU (dále jen „vrcholné vedení“) i vedoucí orgán instituce nebo výbor určený tímto vedoucím orgánem aktivně podílí na dohledu a rozhodování týkajících se úkolů, činností nebo funkcí přenesených na třetí stranu nebo týkajících se ratingových systémů získaných od třetích stran;
 - b) zaměstnanci instituce mají dostatečné znalosti, pokud jde o úkoly, činnosti nebo funkce přenesené na třetí strany a strukturu údajů a ratingových systémů získaných od třetích stran, a dobře jim rozumí;

- c) je zajištěna kontinuita externě zajišťovaných funkcí nebo procesů, a to i prostřednictvím vhodného plánování pro nepředvídané události;
- d) nejsou interní audit nebo jiná kontrola úkolů, činností a funkcí přenesených na třetí strany zapojením třetí strany omezeny nebo potlačeny;
- e) je příslušnému orgánu umožněn úplný přístup ke všem příslušným informacím.

2. Je-li třetí strana zapojena do úkolů spojených s vytvářením ratingového systému a odhadováním rizika pro instituci, příslušný orgán ověří, zda:

- a) jsou splněny podmínky odst. 1 písm. a) až e);
- b) tato třetí strana neprovádí ověřovací činnosti týkající se těchto ratingových systémů a těchto odhadů rizika;
- c) tato třetí strana poskytuje instituci informace nezbytné k provádění těchto ověřovacích činností.

3. Pokud instituce používá pro účely vytvoření ratingového systému a odhadu rizikových parametrů údaje, které jsou sdíleny mezi institucemi, a ratingový systém vytvoří třetí strana, může třetí strana pomoci instituci při validačních činnostech prováděním validačních úkolů, které vyžadují přístup ke sdíleným údajům.

4. Pro účely použití odstavců 1, 2 a 3 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:

- a) přezkoumají smlouvy s třetí stranou a další příslušné dokumenty, ve kterých jsou specifikovány úkoly třetí strany;
- b) získají od příslušných zaměstnanců instituce nebo třetí strany, na které jsou úkol, činnost nebo funkce přeneseny, písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou;
- c) získají od vrcholného vedení nebo vedoucího orgánu instituce nebo třetí strany, na které jsou úkol, činnost nebo funkce přeneseny, nebo od výboru instituce určeného vedoucím orgánem písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou;
- d) v případě potřeby přezkoumají další příslušné dokumenty instituce nebo třetí strany.

Článek 5

Dočasné nedodržování požadavků přístupu IRB

Pro účely použití čl. 146 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušný orgán:

- a) přezkoumá, zda je plán instituce na včasný návrat k plnění požadavků dostačující pro nápravu nesouladu a zda je časový harmonogram přiměřený vzhledem ke všem následujícím skutečnostem:
 - i) závažnost nesouladu;
 - ii) rozsah opatření nezbytných pro návrat k dodržování požadavků;
 - iii) zdroje, které má instituce k dispozici;
- b) bude pravidelně sledovat pokrok při realizaci plánu instituce na včasný návrat k dodržování požadavků;
- c) ověří, zda instituce po provedení plánu dodržuje příslušné požadavky, a to použitím metodik posuzování uvedených v tomto nařízení.

KAPITOLA 2

METODIKA POSUZOVÁNÍ PLÁNŮ POSTUPNÉHO ZAVÁDĚNÍ A TRVALÉ ČÁSTEČNÉ POUŽITÍ STANDARDIZOVANÉHO PŘÍSTUPU

Článek 6

Obecné informace

1. Za účelem posouzení, zda instituce dodržuje podmínky zavádění přístupu IRB stanovené v článku 148 nařízení (EU) č. 575/2013 a podmínky pro trvalé částečné použití stanovené v článku 150 uvedeného nařízení, ověří příslušné orgány obě tyto skutečnosti:
 - a) zda jsou počáteční krytí instituce a plán postupného zavádění přístupu IRB dostatečné podle článku 7;
 - b) zda jsou kategorie expozic, druhy expozic nebo obchodní jednotky, u nichž se standardizovaný přístup použije, způsobilé pro trvalé vynětí z přístupu IRB.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají plán instituce na postupné zavádění přístupu IRB;
 - b) přezkoumají příslušné interní zásady a postupy instituce, včetně metod výpočtu podílu expozic, na něž se má vztahovat postupné zavádění přístupu IRB a trvalé vynětí z přístupu IRB;
 - c) přezkoumají úlohy a povinnosti útvarů a vedoucích orgánů zapojených do přiřazování jednotlivých expozic k přístupu IRB nebo ke standardizovanému přístupu;
 - d) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - e) přezkoumají příslušná zjištění funkce interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - f) přezkoumají příslušné zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během auditů;
 - g) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely ověření podle odstavce 1 mohou příslušné orgány:
 - a) přezkoumat funkční dokumentaci informačních systémů používaných v procesu přiřazování jednotlivých expozic k přístupu IRB nebo ke standardizovanému přístupu;
 - b) provádět testování vzorků a přezkum dokumentů týkajících se charakteristik dlužníků a vzniku a udržování expozic zahrnutých do vzorku;
 - c) přezkoumat další příslušné dokumenty instituce.

Článek 7

Postupné zavádění přístupu IRB

1. Při posuzování počátečního krytí a plánu instituce na postupné zavádění přístupu IRB v souladu s článkem 148 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) plán postupného zavádění zahrnuje alespoň tyto prvky:
 - i) specifikaci rozsahu použití každého ratingového systému i druhů expozic, které jsou pomocí každého ratingového modelu hodnoceny;

- ii) plánovaná data zavedení přístupu IRB vzhledem ke každému druhu expozic;
- iii) informace o celkových hodnotách expozic v době posouzení a o objemech rizikově vážených expozic vypočítaných v souladu s přístupem uplatňovaným v době posouzení u každého druhu expozic;
- b) plán postupného zavádění zahrnuje všechny expozice instituce a případně jejího mateřského podniku a všechny expozice dceřiných podniků instituce, pokud nejsou tyto expozice posuzovány podle článku 8;
- c) je uskutečnění zavedení plánováno v souladu s čl. 148 odst. 1 druhým a třetím pododstavcem nařízení (EU) č. 575/2013;
- d) v případě, že instituce má svolení používat přístup IRB u jakékoli kategorie expozic, instituce používá přístup IRB u akciových expozic s výjimkou případů uvedených v čl. 148 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013;
- e) jsou posloupnost a lhůty zavádění přístupu IRB stanoveny na základě skutečných schopností instituce s ohledem na dostupnost údajů, ratingové systémy a období získávání zkušeností uvedené v článku 145 nařízení (EU) č. 575/2013 a nejsou používány selektivně za účelem snížení kapitálových požadavků;
- f) posloupnost zavádění přístupu IRB zajišťuje, aby bylo upřednostněno zavádění týkající se úvěrových expozic souvisejících s hlavní obchodní činností instituce;
- g) je pro každý druh expozic a obchodních jednotek stanovena konkrétní lhůta pro zavedení přístupu IRB a zda je přiměřená z hlediska povahy a rozsahu činností instituce.

2. Příslušné orgány určí, zda je lhůta uvedená v odst. 1 písm. g) přiměřená, a to na základě všech těchto skutečností:

- a) složitosti činností instituce, včetně činností mateřského podniku a jejích dceřiných podniků;
- b) počtu obchodních jednotek a linií podnikání v rámci instituce a případně jejího mateřského podniku a dceřiných podniků;
- c) počtu a složitosti ratingových systémů, které mají být zavedeny všemi subjekty, na něž se plán postupného zavádění vztahuje;
- d) existence plánů na zavedení ratingových systémů v dceřiných podnicích nacházejících se ve třetích zemích, v nichž se při schvalování modelů IRB vyskytují významné právní nebo jiné obtíže;
- e) dostupnosti přesných, vhodných a úplných časových řad;
- f) provozní způsobilosti instituce vytvářet a zavádět ratingové systémy;
- g) předchozí zkušenosti instituce s řízením konkrétních druhů expozic.

3. Při posuzování toho, zda instituce dodržuje plán postupného zavádění přístupu IRB, který byl příslušným orgánům předložen ke schválení v souladu s článkem 148 nařízení (EU) č. 575/2013, mohou příslušné orgány zvážit vhodné změny posloupnosti a lhůty pouze tehdy, je-li splněna jedna nebo více z těchto podmínek:

- a) došlo k významným změnám v podnikatelském prostředí, zejména ke změnám ve strategii, fúzích a akvizicích;
- b) došlo k významným změnám příslušných regulačních požadavků;
- c) příslušný orgán, interní audit nebo funkce validace odhalily v ratingových systémech zásadní nedostatky;
- d) prvky uvedené v odstavci 2 se významně změnily nebo některé prvky uvedené v odstavci 2 nebyly v plánu postupného zavádění přístupu IRB, který byl schválen, náležitě zohledněny.

Článek 8

Podmínky pro trvalé částečné použití

1. Při posuzování toho, zda instituce dodržuje podmínky pro trvalé částečné použití standardizovaného přístupu ve vztahu k expozicím uvedeným v čl. 150 odst. 1 písm. a) a b) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce posuzuje a zohledňuje dostupnost externích údajů pro reprezentativní protistrany;
- b) jsou náklady instituce na vývoj ratingového systému pro protistrany v příslušné kategorii expozic posuzovány s ohledem na velikost instituce a povahu a rozsah jejích činností;
- c) je provozní způsobilost instituce vytvořit a zavést ratingový systém posuzována s ohledem na povahu a rozsah činnosti instituce.

2. Při posuzování toho, zda instituce dodržuje podmínky pro trvalé částečné použití standardizovaného přístupu ve vztahu k expozicím uvedeným v čl. 150 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda instituce ověřila a zohlednila nejméně jednu z následujících skutečností:

- a) zda nejsou expozice, včetně daného počtu samostatně spravovaných portfolií a linií podnikání, dostatečně homogenní na to, aby umožnily vytvoření důkladného a spolehlivého ratingového systému;
- b) zda je objem rizikově vážených expozic vypočítaný v souladu se standardizovaným přístupem výrazně vyšší než očekávaný objem rizikově vážených expozic vypočítaný v souladu s přístupem IRB;
- c) zda se expozice týkají obchodní jednotky nebo linie podnikání instituce, u níž se plánuje ukončení činnosti;
- d) zda expozice zahrnují portfolia, na něž se vztahuje poměrná konsolidace částečně vlastněných dceřiných podniků v souladu s článkem 18 nařízení (EU) č. 575/2013.

3. Při posuzování toho, zda instituce dodržuje podmínky pro trvalé částečné použití standardizovaného přístupu, příslušné orgány ověří, zda instituce pravidelně sleduje dodržování požadavků článku 150 nařízení (EU) č. 575/2013.

KAPITOLA 3

METODIKA POSUZOVÁNÍ FUNKCE VALIDACE VLASTNÍCH ODHADŮ A INTERNÍ SPRÁVY A ŘÍZENÍ A DOHLEDU INSTITUCE

ODDÍL 1

Obecná ustanovení

Článek 9

Obecné informace

1. Za účelem posouzení, zda instituce splňuje požadavky na interní správu a řízení, včetně požadavků na vrcholné vedení a vedoucí orgán, interní zprávy, řízení úvěrového rizika a interní audit, dohled a validaci, ověří příslušné orgány všechny tyto skutečnosti:

- a) důslednost uspořádání, mechanismů a postupů validace ratingových systémů instituce a vhodnost pracovníků odpovědných za provádění validace (dále jen „funkce validace“) podle čl. 144 odst. 1 písm. c) a f), čl. 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o:
 - i) nezávislost funkce validace v souladu s článkem 10;
 - ii) úplnost a četnost používání procesu validace v souladu s článkem 11;
 - iii) přiměřenost metod a postupů funkce validace v souladu s článkem 12;
 - iv) spolehlivost procesu podávání zpráv a procesu zohledňování závěrů, zjištění a doporučení validace v souladu s článkem 13;
- b) interní správu a řízení a dohled instituce, včetně útvaru řízení úvěrového rizika a interního auditu instituce, jak je uvedeno v článcích 189, 190 a 191 nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o:
 - i) úlohu vrcholného vedení a vedoucího orgánu v souladu s článkem 14;
 - ii) podávání zpráv vedení v souladu s článkem 15;
 - iii) útvar řízení úvěrového rizika v souladu s článkem 16;
 - iv) interní audit v souladu s článkem 17.

2. Pro účely ověření podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:

- a) přezkoumají příslušné interní zásady a postupy instituce;
- b) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
- c) přezkoumají příslušné zprávy týkající se ratingových systémů i veškeré závěry a rozhodnutí přijatá na základě těchto zpráv;
- d) přezkoumají příslušné zprávy o činnostech funkcí řízení úvěrového rizika, interního auditu, dohledu a validace, které vypracovali pracovníci odpovědní za každou z těchto funkcí nebo jakákoli jiná řídicí funkce instituce, jakož i závěry, zjištění a doporučení těchto funkcí;
- e) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.

3. Pro posouzení funkce validace použijí příslušné orgány kromě metod uvedených v odstavci 2 všechny tyto metody:

- a) přezkoumají úlohy a povinnosti všech zaměstnanců podílejících se na funkci validace;
- b) přezkoumají přiměřenost a vhodnost ročního pracovního plánu validace;
- c) přezkoumají validační příručky používané validační funkcí;
- d) přezkoumají proces kategorizace zjištění a příslušných doporučení podle jejich závažnosti;
- e) přezkoumají soulad závěrů, zjištění a doporučení funkce validace;
- f) přezkoumají úlohu funkce validace v postupu interního schvalování ratingových systémů a všech souvisejících změn;
- g) přezkoumají akční plán každého příslušného doporučení, a to i z hlediska jeho následných opatření schválených příslušnou úrovní řízení.

4. Pro posouzení útvaru řízení úvěrového rizika uvedeného v čl. 144 odst. 1 písm. c) a v článku 190 nařízení (EU) č. 575/2013 použijí příslušné orgány kromě požadavků uvedených v odstavci 2 všechny tyto metody:

- a) přezkoumají úlohy a povinnosti všech příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení útvaru řízení úvěrového rizika;
- b) přezkoumají příslušné zprávy předložené útvarem řízení úvěrového rizika a vrcholným vedením vedoucímu orgánu nebo jím jmenovanému výboru.

5. Pro posouzení interního auditu nebo jiné srovnatelné nezávislé auditorské jednotky uvedené v článku 191 nařízení (EU) č. 575/2013 použijí příslušné orgány kromě požadavků uvedených v odstavci 2 všechny tyto metody:

- a) přezkoumají příslušné úlohy a povinnosti všech příslušných zaměstnanců podílejících se na interním auditu;
- b) přezkoumají přiměřenost a vhodnost pracovního plánu výročního interního auditu;
- c) přezkoumají příslušné příručky a pracovní programy pro audit a zjištění a doporučení uvedená v příslušných auditních zprávách;
- d) přezkoumají akční plán každého příslušného doporučení, a to i z hlediska jeho následných opatření schválených na příslušné úrovni řízení.

6. Kromě metod uvedených v odstavci 2 mohou příslušné orgány pro účely ověření podle odstavce 1 přezkoumat i jiné příslušné dokumenty instituce.

ODDÍL 2

Metodika posuzování funkce validace

Článek 10

Nezávislost funkce validace

1. Při posuzování nezávislosti funkce validace pro účely čl. 144 odst. 1 písm. f), čl. 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda útvar odpovědný za funkci validace nebo, pokud neexistuje samostatný útvar určený pouze pro funkci validace, pracovníci provádějící funkci validace, splňují všechny tyto podmínky:

- a) funkce validace je nezávislá na pracovnících a členech vedení odpovědných za vznik nebo obnovu expozic a za koncepci nebo vývoj modelu;
- b) funkci validace provádějí jiní pracovníci, než jsou pracovníci odpovědní za koncepci a vývoj ratingového systému a než jsou pracovníci odpovědní za funkci řízení úvěrového rizika;
- c) podávají zprávy přímo vrcholnému vedení.

2. Je-li útvar odpovědný za funkci validace organizačně oddělen od útvaru řízení úvěrového rizika a každý útvar podává zprávy různým členům vrcholného vedení, ověří příslušné orgány pro účely odstavce 1 obě tyto skutečnosti:

- a) zda má funkce validace k plnění svých úkolů dostatečné zdroje, včetně zkušených a kvalifikovaných pracovníků;
- b) zda odměňování pracovníků a vrcholných manažerů odpovědných za funkci validace není spojeno s plněním úkolů souvisejících s řízením úvěrového rizika ani se vznikem nebo obnovou expozic.

3. Je-li útvar odpovědný za funkci validace organizačně oddělen od útvaru řízení úvěrového rizika a oba útvary podávají zprávy témuž členovi vrcholného vedení, ověří příslušné orgány pro účely odstavce 1 všechny tyto skutečnosti:

- a) zda má funkce validace k plnění svých úkolů dostatečné zdroje, včetně zkušených a kvalifikovaných pracovníků;
- b) zda odměňování pracovníků a vrcholných manažerů odpovědných za funkci validace není spojeno s plněním úkolů souvisejících s řízením úvěrového rizika ani se vznikem nebo obnovou expozic;
- c) zda je zaveden rozhodovací proces, který má zajistit, aby byly závěry, zjištění a doporučení funkce validace řádně zohledněny vrcholným vedením instituce;
- d) zda nedochází k nepřipustnému ovlivňování závěrů, zjištění a doporučení funkce validace;
- e) zda je včas rozhodnuto o veškerých nezbytných nápravných opatřeních zohledňujících závěry, zjištění a doporučení funkce validace a zda jsou včas přijata;
- f) zda plnění podmínek uvedených v písmenech a) až e) pravidelně posuzuje interní audit.

4. Pokud není k dispozici samostatný útvar odpovědný za funkci validace, ověří příslušné orgány pro účely odstavce 1 všechny tyto skutečnosti:

- a) zda má funkce validace k plnění svých úkolů dostatečné zdroje, včetně zkušených a kvalifikovaných pracovníků;
- b) zda odměňování pracovníků a vrcholných manažerů odpovědných za funkci validace není spojeno s plněním úkolů souvisejících s řízením úvěrového rizika ani se vznikem nebo obnovou expozic;
- c) zda je zaveden rozhodovací proces, který má zajistit, aby byly závěry, zjištění a doporučení funkce validace řádně zohledněny vrcholným vedením instituce;
- d) zda nedochází k nepřipustnému ovlivňování závěrů, zjištění a doporučení funkce validace;
- e) zda je včas rozhodnuto o veškerých nezbytných nápravných opatřeních zohledňujících závěry, zjištění a doporučení funkce validace a zda jsou včas přijata;
- f) zda plnění podmínek uvedených v písmenech a) až e) pravidelně posuzuje interní audit;
- g) zda jsou pracovníci vykonávající funkci validace a pracovníci vykonávající ostatní úkoly účinně odděleni;
- h) zda instituce není globální nebo jinou systémově významnou institucí ve smyslu článku 131 směrnice 2013/36/EU.

5. Při posuzování nezávislosti funkce validace příslušné orgány rovněž posoudí, zda je volba instituce, pokud jde o organizaci funkce validace, jak je uvedeno v odstavcích 2, 3 a 4, přiměřená vzhledem k povaze, velikosti a rozsahu instituce a složitosti rizik spojených s jejím obchodním modelem.

Článek 11

Úplnost a četnost procesu validace

1. Při posuzování úplnosti funkce validace pro účely požadavků uvedených v čl. 144 odst. 1 písm. f), čl. 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce definovala a zdokumentovala úplný proces validace pro všechny ratingové systémy;
- b) instituce provádí proces validace uvedený v písmenu a) s přiměřenou četností.

2. Při posuzování úplnosti procesu validace podle odst. 1 písm. a) příslušné orgány ověří, zda funkce validace:
- a) kriticky posuzuje všechny aspekty specifikace interních ratingů a rizikových parametrů, včetně postupů shromažďování údajů a čištění údajů, volby metodiky a struktury modelu a postupu výběru proměnných;
 - b) ověřuje přiměřenost provádění interních ratingů a rizikových parametrů v informačních systémech a to, zda jsou definice stupňů a seskupení soustavně používány všemi útvary a ve všech zeměpisných oblastech instituce;
 - c) ověřuje výkonnost ratingových systémů se zohledněním alespoň diferenciací a kvantifikace rizika a stability interních ratingů, rizikových parametrů a specifikací modelu;
 - d) ověřuje všechny změny týkající se interních ratingů a rizikových parametrů a jejich významnost v souladu s nařízením v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014 a zda důsledně uplatňuje vlastní závěry, zjištění a doporučení.
3. Při posuzování toho, zda je četnost procesu validace podle odst. 1 písm. b) přiměřená, příslušné orgány ověří, zda je proces validace pravidelně prováděn u všech ratingových systémů instituce podle ročního pracovního plánu a zda:
- a) jsou u všech ratingových systémů nejméně jednou ročně prováděny postupy požadované podle čl. 185 písm. b) a čl. 188 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013 (dále jen „zpětné testování“);
 - b) je u ratingových systémů zahrnujících významné druhy expozic nejméně jednou ročně prováděno ověření výkonnosti ratingových systémů podle odst. 2 písm. c).
4. Pokud instituce požádá o svolení používat interní ratingy a rizikové parametry ratingového systému nebo provést jakékoli podstatné změny interních ratingů a rizikových parametrů ratingového systému, příslušné orgány ověří, zda instituce před použitím ratingového systému pro výpočet kapitálových požadavků a pro účely interního řízení rizik provedla validaci podle odst. 2 písm. a), b) a c).

Článek 12

Přiměřenost metod a postupů funkce validace

Při posuzování přiměřenosti metod a postupů validace pro účely požadavků stanovených v čl. 144 odst. 1 písm. f), čl. 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda tyto metody a postupy umožňují soustavné a účelné posouzení výkonnosti systémů interního ratingu a odhadu rizika, a ověří, zda:

- a) jsou tyto metody a postupy validace vhodné pro posouzení přesnosti a konzistentnosti ratingového systému;
- b) jsou tyto metody a postupy validace vhodné z hlediska povahy, stupně složitosti a rozsahu použití ratingových systémů a dostupnosti údajů instituce;
- c) tyto metody a postupy validace jasně specifikují cíle, normy a omezení validace, obsahují popis všech validačních testů, datových souborů a procesů čištění údajů, stanoví zdroje údajů a referenční období a stanoví pevné cíle a tolerance pro definované parametry, a to pro počáteční i průběžnou validaci;
- d) se použité metody validace, a zejména provedené testy, referenční datový soubor používaný pro validaci a příslušné čištění údajů, uplatňují soustavně;
- e) metody validace zahrnují zpětné testování a referenční srovnávání podle čl. 185 písm. c) a čl. 188 písm. d) nařízení (EU) č. 575/2013;
- f) metody validace zohledňují způsob, jakým jsou v interních ratingových hodnoceních a rizikových parametrech zohledněny obchodní cykly a související systematická proměnlivost v historii selhání, zejména pokud jde o odhad PD.

Článek 13

Spolehlivost procesu podávání zpráv a procesu zohledňování závěrů, zjištění a doporučení validace

Při posuzování spolehlivosti procesu podávání zpráv a procesu zohledňování závěrů, zjištění a doporučení validace pro účely požadavků uvedených v čl. 144 odst. 1 písm. f), čl. 174 písm. d), článku 185 a článku 188 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) zprávy o validaci identifikují a popisují použité metody validace, provedené testy, použitý referenční datový soubor a příslušné postupy čištění údajů a obsahují výsledky těchto testů, závěry validace, zjištění a příslušná doporučení;
- b) jsou závěry, zjištění a doporučení zpráv o validaci sděleny přímo vrcholnému vedení a vedoucímu orgánu instituce nebo výboru, který tento orgán určil;
- c) jsou závěry, zjištění a doporučení zpráv o validaci zohledněny ve změnách a zlepšeních při navrhování interních ratingů a odhadů rizika, a to i v situacích popsanych v první větě čl. 185 písm. e) a v čl. 188 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013;
- d) rozhodovací proces instituce probíhá na příslušné úrovni řízení.

ODDÍL 3

Metodika posuzování interní správy a řízení a dohledu

Článek 14

Úloha vrcholného vedení a vedoucího orgánu

Při posuzování správy a řízení instituce podle článku 189 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) je v interní dokumentaci instituce jasně stanoven rozhodovací proces instituce, jeho hierarchie, hierarchické vztahy a úroveň odpovědnosti a ty jsou soustavně zohledňovány v zápisech ze zasedání jejích vnitřních orgánů;
- b) vedoucí orgán nebo jím jmenovaný výbor a vrcholné vedení schvalují alespoň tyto podstatné aspekty ratingových systémů:
 - i) všechny příslušné zásady týkající se navrhování a realizace ratingových systémů a používání přístupu IRB, včetně zásad týkajících se všech podstatných aspektů postupů přidělování ratingu a odhadu rizikových parametrů a validace;
 - ii) všechny příslušné zásady řízení rizik, včetně zásad týkajících se infrastruktury IT a plánování pro nepředvídané události;
 - iii) rizikové parametry všech ratingových systémů používaných v interních procesech řízení rizik a při výpočtu kapitálových požadavků;
- c) vedoucí orgán nebo jím jmenovaný výbor stanoví vhodnou organizační strukturu pro řádnou realizaci ratingových systémů na základě formálního rozhodnutí;
- d) vedoucí orgán nebo jím jmenovaný výbor schvaluje na základě formálního rozhodnutí specifikaci přijatelné úrovně rizika se zohledněním struktury systému interního ratingu instituce;
- e) vrcholné vedení dobře rozumí všem ratingovým systémům instituce, jejich koncepci a fungování, požadavkům na přístup IRB a přístupu instituce k plnění těchto požadavků;

- f) vrcholné vedení upozorňuje vedoucí orgán nebo jím jmenovaný výbor na podstatné změny nebo výjimky v zavedených zásadách, které podstatným způsobem ovlivňují fungování ratingových systémů instituce;
- g) je vrcholné vedení schopno trvale zajišťovat řádné fungování ratingových systémů;
- h) vrcholné vedení přijímá příslušná opatření, jsou-li na základě řízení úvěrového rizika, validace, interního auditu nebo jiné kontrolní funkce zjištěny nedostatky ratingových systémů.

Článek 15

Podávání zpráv vedení

Při posuzování přiměřenosti podávání zpráv vedení podle článku 189 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) zprávy pro vedení obsahují informace o všech těchto skutečnostech:
 - i) rizikový profil dlužníků nebo expozic podle jednotlivých stupňů;
 - ii) přechody mezi stupni;
 - iii) odhad relevantních rizikových parametrů podle jednotlivých stupňů;
 - iv) porovnání skutečných poměrů selhání, a v případě, že se používají vlastní odhady, skutečných hodnot LGD a skutečných konverzních faktorů s očekávanými;
 - v) předpoklady a výsledky zátěžových testů;
 - vi) fungování ratingového procesu, oblasti vyžadující zlepšení a stav úsilí o zlepšení dříve zjištěných nedostatků ratingových systémů;
 - vii) zprávy o validaci;
- b) forma a četnost podávání zpráv vedení odpovídají významu a typu informací i úrovni, kterou příjemce v hierarchii zaujímá, vzhledem k organizační struktuře instituce;
- c) podávání zpráv vedení usnadňuje vrcholnému vedení sledování úvěrového rizika v celkovém portfoliu expozic, na něž se vztahuje přístup IRB;
- d) podávání zpráv vedení odpovídá povaze, velikosti a stupni složitosti obchodní a organizační struktury instituce.

Článek 16

Útvar řízení úvěrového rizika

1. Při posuzování interní správy a řízení a dohledu instituce v souvislosti s útvarem řízení úvěrového rizika podle článku 190 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika nezávislé na pracovnících a členech vedení odpovědných za vznik a obnovu expozic;
- b) jsou útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika funkční a odpovídají svým úkolům.

2. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. a) příslušné orgány ověří, zda:

- a) útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika představují odlišnou organizační strukturu v rámci instituce;
- b) jsou vedoucí útvaru nebo útvarů řízení úvěrového rizika členy vrcholného vedení;

- c) je funkce řízení úvěrového rizika koncipována s ohledem na zásady stanovené v čl. 76 odst. 5 směrnice 2013/36/EU;
- d) pracovníci a vrcholní manažeři odpovědní za útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika nejsou odpovědní za vznik nebo obnovu expozic;
- e) vrcholné vedení útvaru nebo útvarů řízení úvěrového rizika a útvarů odpovědných za vznik nebo obnovu expozic podává zprávy jiným členům vedoucího orgánu instituce nebo jím jmenovaného výboru;
- f) odměňování pracovníků a vrcholných manažerů odpovědných za útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika není spojeno s plněním úkolů souvisejících se vznikem nebo obnovou expozic.

3. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. b) příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika úměrné povaze, velikosti a stupni složitosti obchodní a organizační struktury instituce, a zejména složitosti ratingových systémů a jejich zavádění;
- b) mají útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika dostatečné zdroje a zkušené a kvalifikované pracovníky k provádění všech příslušných činností;
- c) jsou útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika odpovědné za koncepci nebo výběr, realizaci, dohled a fungování ratingových systémů, jak vyžaduje druhá věta čl. 190 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, a zda oblasti odpovědnosti tohoto útvaru nebo útvarů zahrnují oblasti uvedené v čl. 190 odst. 2 uvedeného nařízení;
- d) útvar nebo útvary řízení úvěrového rizika pravidelně informují vrcholné vedení o fungování ratingových systémů, oblastech vyžadujících zlepšení a krocích směřujících k nápravě dříve zjištěných nedostatků.

Článek 17

Interní audit

1. Při posuzování interní správy a řízení a dohledu instituce v souvislosti s interním auditem nebo jinou srovnatelnou nezávislou auditorskou jednotkou podle článku 191 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka alespoň jednou ročně přezkoumá:
 - i) všechny ratingové systémy instituce;
 - ii) působnost funkce řízení úvěrového rizika;
 - iii) fungování procesu schvalování úvěrů;
 - iv) působnost funkce interní validace;
- b) přezkum podle písmene a) usnadňuje specifikaci oblastí v ročním pracovním plánu, které vyžadují podrobný přezkum souladu se všemi požadavky na přístup IRB podle článků 142 až 191 nařízení (EU) č. 575/2013;
- c) je interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka funkční a odpovídá svým úkolům.

2. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. c) příslušné orgány ověří, zda:

- a) interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka poskytuje vrcholnému vedení a vedoucímu orgánu instituce dostatek informací o souladu ratingových systémů se všemi příslušnými požadavky týkajícími se přístupu IRB;
- b) je interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka úměrná povaze, velikosti a stupni složitosti obchodní a organizační struktury instituce, a zejména složitosti ratingových systémů a jejich zavádění;

- c) má interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka dostatečné zdroje a zkušené a kvalifikované pracovníky k provádění všech příslušných činností;
- d) nejsou interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka zapojeny do žádného aspektu fungování ratingových systémů, které přezkoumává v souladu s odst. 1 písm. a);
- e) interní audit nebo jiná srovnatelná nezávislá auditorská jednotka jsou nezávislé na pracovnících a členech vedení odpovědných za vznik a obnovu expozic a podléhají přímo vrcholnému vedení;
- f) odměňování pracovníků a vrcholných manažerů odpovědných za funkci interního auditu není spojeno s plněním úkolů souvisejících se vznikem nebo obnovou expozic.

KAPITOLA 4

METODIKA POSUZOVÁNÍ KONTROLY POUŽÍVÁNÍ A KONTROLY ZKUŠENOSTÍ

Článek 18

Obecné informace

1. Za účelem posouzení, zda instituce splňuje požadavky na používání ratingových systémů pro účely čl. 144 odst. 1 písm. b), článku 145, čl. 171 odst. 1 písm. c), čl. 172 odst. 1 písm. a), čl. 172 odst. 1 písm. c), čl. 172 odst. 2 a čl. 175 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) interní ratingy a odhady ztráty a selhání ratingových systémů použité při výpočtu kapitálových požadavků hrají zásadní úlohu při řízení rizik, schvalování úvěrů a v rozhodovacím procesu v souladu s článkem 19;
 - b) interní ratingy a odhady ztráty a selhání ratingových systémů použité při výpočtu kapitálových požadavků hrají zásadní úlohu při rozložení vnitřně stanoveného kapitálu v souladu s článkem 20;
 - c) interní ratingy a odhady ztráty a selhání ratingových systémů použité při výpočtu kapitálových požadavků hrají zásadní úlohu ve správě a řízení společnosti v souladu s článkem 21;
 - d) jsou údaje a odhady použité institucí pro výpočet kapitálových požadavků konzistentní s údaji a odhady použitými pro interní účely, a pokud existují nesrovnalosti, zda jsou podrobně zdokumentované a přiměřené;
 - e) jsou ratingové systémy obecně v souladu s požadavky stanovenými v člancích 169 až 191 nařízení (EU) č. 575/2013 a instituce je používala nejméně tři roky před použitím přístupu IRB, jak je stanoveno v článku 145 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s článkem 22.
2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají příslušné interní zásady a postupy instituce;
 - b) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů zapojených do řízení úvěrového rizika;
 - c) přezkoumají rozdělení pravomocí k přijímání rozhodnutí o úvěru, příruček pro řízení úvěrů a systémů komerčních kanálů;
 - d) přezkoumají analýzu týkající se schvalování úvěrů a údajů o zamítnutých žádostech o úvěr vypracovanou institucí, včetně všech těchto skutečností:
 - i) rozhodnutí o úvěru odchylovající se od úvěrové strategie instituce (dále jen „výjimky“);
 - ii) případy, kdy osobní posouzení vede k odchylce od vstupních nebo výstupních parametrů ratingových systémů (dále jen „odchýlení“), a odůvodnění těchto odchýlení;

- iii) expozice bez ratingu a důvody chybějících ratingů;
 - iv) manuální rozhodnutí a mezní body;
 - e) přezkoumají zásady restrukturalizace úvěrů instituce;
 - f) přezkoumají zdokumentované pravidelné podávání zpráv o úvěrovém riziku;
 - g) přezkoumají dokumentaci týkající se výpočtu vnitřně stanoveného kapitálu instituce a rozložení vnitřně stanoveného kapitálu na druhy rizik, dceřiné podniky a portfolia;
 - h) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - i) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů;
 - j) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely posouzení podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kterékoli z těchto dalších metod:
- a) přezkoumají dokumentaci systémů včasného varování;
 - b) přezkoumají metodiku úprav o úvěrové riziko a zdokumentovanou analýzu jejího souladu s výpočtem kapitálových požadavků;
 - c) přezkoumají zdokumentovanou analýzu rizikově upravené výnosnosti instituce;
 - d) přezkoumají cenovou politiku instituce;
 - e) přezkoumají postupy pro inkaso a vymáhání pohledávek;
 - f) přezkoumají příručky pro plánování a zprávy o sestavování rozpočtu nákladů na riziko;
 - g) přezkoumají zásady odměňování a zápisy ze zasedání výboru pro odměňování;
 - h) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 19

Kontrola používání v procesu řízení rizik, rozhodování a schvalování úvěrů

1. Při posuzování, zda interní ratingy a odhady ztráty a selhání ratingových systémů použité při výpočtu kapitálových požadavků hrají zásadní úlohu v procesu řízení rizik a rozhodování instituce a při schvalování úvěrů, jak vyžaduje čl. 144 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o zařazování do stupňů nebo seskupení v souladu s čl. 171 odst. 1 písm. c), a odst. 2 uvedeného nařízení, pokud jde o zařazování expozic v souladu s čl. 172 odst. 1 písm. a), b) a c) uvedeného nařízení a pokud jde o dokumentaci ratingových systémů v souladu s čl. 175 odst. 3 uvedeného nařízení, příslušné orgány ověří, zda:
- a) je počet expozic bez ratingu a zastaralých ratingů nepodstatný;
 - b) tyto interní ratingy a odhady ztráty a selhání hrají důležitou roli, zejména při:
 - i) přijímání rozhodnutí o schválení, zamítnutí, restrukturalizaci a obnovení úvěrového příslibu;
 - ii) vypracovávání zásad poskytování úvěrů tím, že ovlivňují buď maximální hranice expozice, požadované techniky snižování rizika a úvěrového posílení nebo jakýkoli jiný aspekt globálního profilu úvěrového rizika instituce;
 - iii) provádění procesu monitorování dlužníků a expozic;

2. Pokud instituce používají interní ratingy a odhady ztráty a selhání v kterékoli z následujících oblastí, příslušné orgány posoudí, jak toto jejich používání přispívá k tomu, aby tyto ratingy a odhady hrály zásadní roli v procesech řízení rizik a rozhodování instituce a při jejím schvalování úvěrů podle odstavce 1:

- a) oceňování každé úvěrové facility nebo dlužníka;
- b) systémy včasného varování používané při řízení úvěrového rizika;
- c) vytvoření a provádění zásad a postupů výběru a vymáhání pohledávek;
- d) výpočet úprav o úvěrové riziko, je-li to v souladu s použitelným účetním rámcem;
- e) přidělení nebo delegování pravomocí provádění k procesu schvalování úvěrů správní radou interním výborům, vrcholnému vedení a zaměstnancům.

Článek 20

Kontrola používání v rozložení vnitřně stanoveného kapitálu

1. Při posuzování, zda interní ratingy a odhady ztráty a selhání ratingových systémů použité při výpočtu kapitálových požadavků hrají zásadní úlohu v rozložení vnitřně stanoveného kapitálu instituce podle čl. 144 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí, zda tyto ratingy a odhady hrají důležitou roli při:

- a) posuzování výše vnitřně stanoveného kapitálu, kterou instituce považuje za přiměřenou k pokrytí rizika dané povahy a úrovně, kterému je nebo může být vystavena, jak je uvedeno v článku 73 směrnice 2013/36/EU;
- b) rozdělování vnitřně stanoveného kapitálu mezi druhy rizik, dceřiné podniky a portfolia.

2. Pokud instituce zohledňují interní ratingy a odhady ztráty a selhání pro účely výpočtu nákladů instituce na riziko pro rozpočtové účely, příslušné orgány posoudí, jak zohlednění těchto prvků přispívá k tomu, aby tyto ratingy a odhady hrály zásadní roli v rozložení vnitřně stanoveného kapitálu.

Článek 21

Kontrola používání ve funkcích správy a řízení společnosti

1. Při posuzování toho, zda interní ratingy a odhady ztráty a selhání ratingových systémů použité při výpočtu kapitálových požadavků hrají zásadní úlohu ve funkcích správy a řízení instituce podle čl. 144 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí, zda tyto ratingy a odhady hrají důležitou roli při:

- a) podávání zpráv vedení;
- b) sledování úvěrového rizika na úrovni portfolia.

2. Pokud instituce zohledňují interní ratingy a odhady ztráty a selhání v kterékoli z následujících oblastí, příslušné orgány posoudí, jak zohlednění těchto prvků přispívá k tomu, aby tyto ratingy a odhady hrály zásadní roli ve funkcích správy a řízení instituce podle odstavce 1:

- a) plánování interního auditu;
- b) koncepce zásad odměňování.

Článek 22

Kontrola zkušeností

1. Při posuzování toho, zda instituce používala ratingové systémy, které jsou obecně v souladu s požadavky stanovenými v člancích 169 až 191 nařízení (EU) č. 575/2013, nejméně tři roky před použitím přístupu IRB pro účely výpočtu kapitálových požadavků, jak je stanoveno v článku 145 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou tyto ratingové systémy používány v procesech řízení rizik a rozhodování a v procesech schvalování úvěrů instituce uvedených v čl. 19 odst. 1 písm. b);
- b) je pro tyto tři roky k dispozici odpovídající dokumentace týkající se účinného fungování ratingových systémů, zejména pokud jde o příslušné zprávy o sledování, validaci a auditu.

2. Pro účely posouzení žádosti o svolení rozšířit přístup IRB v souladu s plánem postupného zavádění se odstavec 1 použije také v případě, že se rozšíření týká expozic, které se výrazně liší od rozsahu stávajícího pokrytí, a to tak, že stávající zkušenosti nelze vzhledem k dodatečným expozicím reálně považovat za dostatečné ke splnění požadavků čl. 145 odst. 1 a 2 nařízení (EU) č. 575/2013, které se vztahují na dodatečné expozice, jak je stanoveno v čl. 145 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013.

KAPITOLA 5

METODIKA POSUZOVÁNÍ PRO ZAŘAZOVÁNÍ EXPOZIC DO STUPŇŮ NEBO SESKUPENÍ

Článek 23

Obecné informace

1. Při posuzování toho, zda instituce splňuje požadavky týkající se zařazování dlužníků nebo expozic do stupňů nebo seskupení uvedené v člancích 169, 171, 172 a 173 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány posoudí obě tyto skutečnosti:

- a) přiměřenost definic, postupů a kritérií používaných institucí při zařazování nebo přezkumu zařazování expozic do stupňů nebo seskupení, včetně nakládání s odchýlenými, podle článku 24;
- b) integritu procesu zařazování podle článku 173 nařízení (EU) č. 575/2013, včetně nezávislosti procesu zařazování i přezkumů zařazování podle článku 25.

2. Pro účely ověření podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:

- a) přezkoumají příslušné interní zásady a postupy instituce;
- b) přezkoumají úlohy a povinnosti útvarů odpovědných za vznik a obnovu expozic a útvarů odpovědných za zařazování expozic do stupňů nebo seskupení;
- c) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
- d) přezkoumají interní zprávy instituce týkající se fungování procesu zařazování;
- e) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
- f) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků při přidělování nebo procesu přezkumu a o zmírnění rizik zjištěných během auditů;

- g) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou;
 - h) přezkoumají kritéria používaná pracovníky odpovědnými za osobní posouzení při zařazování expozic do stupňů nebo seskupení.
3. Pro účely ověření podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kteroukoli z těchto dalších metod:
- a) přezkoumají funkční dokumentaci příslušných informačních systémů;
 - b) provedou testování vzorků a přezkoumají dokumenty týkající se charakteristik dlužníka a vzniku a udržování expozic;
 - c) provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají o provedení specifických testů institucí;
 - d) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 24

Definice, procesy a kritéria zařazování

1. Při posuzování přiměřenosti definic, procesů a kritérií používaných institucí při zařazování nebo přezkumu zařazování expozic do stupňů nebo seskupení v souladu s články 169, 171, 172 a 173 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
- a) jsou zavedeny náležité postupy a mechanismy, které zajišťují jednotné zařazování dlužníků nebo transakcí do příslušného ratingového systému;
 - b) jsou zavedeny náležité postupy a mechanismy, které zajišťují, aby každá expozice držená institucí byla zařazena do stupně nebo seskupení v souladu s ratingovým systémem;
 - c) jsou u expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám a u akciových expozic v případě, že instituce používá přístup PD/LGD stanovený v čl. 155 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013, zavedeny vhodné postupy a mechanismy, které zajišťují, aby všechny expozice vůči těmto dlužníkovi byly přiřazeny ke stejnému stupni dlužníka, včetně expozic v různých liniích podnikání, odděleních, zeměpisných polohách, právních subjektech ve skupině a informačních systémech, a které zajišťují správné uplatňování osvobození od požadavku mít ratingovou stupnici dlužníků, která odráží výlučně kvantifikaci rizika selhání dlužníků u specializovaných úvěrových expozic, jak je stanoveno v čl. 170 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013, a osvobození od povinnosti přiřadit samostatné expozice vůči stejnému dlužníkovi ke stejnému stupni dlužníka, jak je stanoveno v čl. 172 odst. 1 písm. e) uvedeného nařízení;
 - d) jsou kritéria a definice používané pro zařazování dostatečně podrobné, aby bylo zajištěno společné chápání a jednotné zařazování do stupňů nebo seskupení u všech pracovníků odpovědných za všechny linie podnikání, útvary, zeměpisné oblasti a právní subjekty ve skupině bez ohledu na to, který informační systém je používán;
 - e) jsou zavedeny náležité postupy a mechanismy pro získání všech relevantních informací o dlužnících a transakcích;
 - f) jsou zohledňovány všechny relevantní, aktuálně dostupné a nejaktuálnější informace;
 - g) jsou v případě expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám a akciových expozic, u nichž instituce využívá přístup PD/LGD, zohledňovány jak finanční, tak nefinanční informace;
 - h) instituce stanovila, pokud chybí nebo nejsou aktuální informace nezbytné pro zařazování expozic do stupňů nebo seskupení, tolerance pro definované parametry a přijala pravidla, aby tato skutečnost byla náležitě a konzervativně zohledněna;
 - i) je účetní závěrka starší než 24 měsíců považována za zastaralou a je s ní nakládáno konzervativně;
 - j) je zařazování do stupňů nebo seskupení součástí procesu schvalování úvěrů v souladu s článkem 19;

k) jsou kritéria pro zařazování do stupňů nebo seskupení v souladu se zásadami úvěrování dané instituce a s jejími postupy při nakládání s problémovými dlužníky a transakcemi.

2. Pro účely ověření podle odstavce 1 příslušné orgány posoudí situace, kdy se použije osobní posouzení, které převáží nad vstupními nebo výstupními parametry ratingového systému, v souladu s čl. 172 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013. Ověří, zda:

- a) jsou k dispozici zdokumentované zásady, které stanoví důvody a maximální rozsah odchýlení a specifikují, v jakých fázích procesu zařazování jsou tato odchýlení povolena;
- b) jsou tato odchýlení dostatečně odůvodněna odkazem na důvody stanovené v zásadách uvedených v písmenu a) a zda je toto odůvodnění doloženo;
- c) instituce pravidelně provádí analýzu vývoje expozic, u kterých byl pozměněn rating, včetně analýzy odchýlení provedených každým pracovníkem, který tato odchýlení provádí, a zda jsou výsledky této analýzy zohledněny v rozhodovacím procesu na vhodné úrovni řízení;
- d) instituce shromažďuje úplné informace o případech odchýlení, včetně informací o stavu před odchýlením a po něm, pravidelně sleduje počet a odůvodnění případů odchýlení a analyzuje vliv odchýlení na výkonnost modelu;
- e) počet a odůvodnění odchýlení nesvědčí o významných slabínách ratingového modelu.

3. Pro účely ověření podle odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda definice, postupy a kritéria zařazování umožňují dosažení všech těchto cílů:

- a) jsou identifikovány ekonomicky spjaté skupiny klientů podle nařízení (EU) č. 575/2013;
- b) informace o ratingu a selhání jiných relevantních subjektů v ekonomicky spjaté skupině klientů jsou při zařazování do stupně dlužníka zohledněny tak, aby ratingové stupně každého příslušného subjektu ve skupině odrážely odlišnou situaci každého příslušného subjektu a jeho vztahy k ostatním příslušným subjektům této skupiny;
- c) jsou zdokumentovány a odůvodněny případy, kdy jsou dlužníci zařazeni do lepšího stupně než jejich mateřské podniky.

Článek 25

Integrita procesu zařazování

1. Při posuzování nezávislosti procesu zařazování podle článku 173 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) pracovníci a členové vedení odpovědní za konečné schválení zařazení nebo přezkum zařazení expozic do stupňů nebo seskupení nejsou zapojeni do vzniku nebo obnovení expozic nebo za ně nejsou odpovědní;
- b) vrcholné vedení útvarů odpovědných za konečné schválení zařazení nebo přezkum zařazení expozic do stupňů nebo seskupení a vrcholné vedení útvarů odpovědných za vznik nebo obnovení expozic podávají zprávy různým členům vedoucího orgánu nebo příslušnému určenému výboru instituce;
- c) odměňování pracovníků a členů vedení odpovědných za konečné schválení zařazení nebo přezkum zařazení expozic do stupňů nebo seskupení není spojeno s plněním úkolů souvisejících se vznikem nebo obnovením expozic.
- d) se stejné postupy, jaké jsou uvedeny v písmenech a), b) a c), vztahují i na odchýlení v kategorii retailových expozic.

2. Při posuzování přiměřenosti a četnosti procesu zařazování podle článku 173 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) četnost přezkumů a kritéria pro nutnost častějších přezkumů vzhledem k vyššímu riziku dlužníků nebo problematických expozic specifikují přiměřené a podrobné zásady a zda se tyto zásady uplatňují soustavně;

- b) je přezkum zařazení proveden maximálně během dvanácti měsíců po schválení zařazení a zda byly veškeré jeho úpravy, u kterých bylo během přezkumu zjištěno, že jsou nutné, provedeny v této lhůtě;
- c) je přezkum zařazení proveden, jakmile jsou k dispozici podstatné informace o dlužníkovi či expozici, a zda byly veškeré jeho úpravy, u kterých bylo během přezkumu zjištěno, že jsou nutné, provedeny bez zbytečného odkladu;
- d) instituce vymezila kritéria a postupy pro posuzování podstatnosti nových informací a následné potřeby přeházení a zda se tato kritéria a postupy uplatňují soustavně;
- e) se při přezkumu zařazení používají nejnovější dostupné informace;
- f) jsou v případech, kdy zařazení nebylo z praktických důvodů přezkoumáno, jak stanoví písmena a) až e), zavedeny odpovídající zásady pro identifikaci, sledování a nápravu situace a zda byla přijata opatření k zajištění obnovení souladu s písmeny a) až e);
- g) je vrcholné vedení pravidelně informováno o přezkumech zařazování expozic do stupňů nebo seskupení a o veškerých zpožděních přezkumů zařazení uvedených v písmenu f);
- h) jsou zavedeny odpovídající zásady pro účinné získávání a pravidelnou aktualizaci příslušných informací a zda jsou náležitě zohledněny v podmínkách smluv s dlužníky.

3. Pro účely ověření podle odstavce 2 příslušné orgány posoudí hodnotu a počet expozic, které nebyly přezkoumány podle odst. 2 písm. a) až e), a ověří, zda jsou tyto expozice při výpočtu objemů rizikově vážených expozic posuzovány konzervativně. Posouzení a ověření se provede odděleně u každého ratingového systému a u každého rizikového parametru.

KAPITOLA 6

METODIKA POSUZOVÁNÍ IDENTIFIKACE SELHÁNÍ

Článek 26

Obecné informace

1. Při posuzování toho, zda instituce identifikuje všechny situace, které je třeba považovat za selhání podle čl. 178 odst. 1 až 5 nařízení (EU) č. 575/2013 a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/171 ⁽ⁱ⁾, příslušné orgány ověří všechny tyto skutečnosti:
 - a) podrobný popis a praktické uplatňování rozhodných událostí pro identifikaci selhání dlužníka v souladu s článkem 27;
 - b) spolehlivost a účinnost postupu používaného institucí pro identifikaci selhání dlužníka v souladu s článkem 28;
 - c) rozhodné události a postup používaný institucí pro reklasifikaci dlužníků, kteří jsou v selhání, do stavu, kdy nejsou v selhání, v souladu s článkem 29.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají interní kritéria, zásady a postupy instituce pro zjištění toho, zda došlo k selhání (dále jen „definice selhání“) a pro zacházení s expozicemi, u nichž došlo k selhání;
 - b) přezkoumají úlohy a povinnosti útvarů a vedoucích orgánů zapojených do identifikace selhání dlužníka a řízení expozic, u nichž došlo k selhání;

⁽ⁱ⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/171 ze dne 19. října 2017, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy pro limit podstatnosti úvěrového závazku po splatnosti (Úř. věst. L 32, 6.2.2018, s. 1).

- c) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - d) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - e) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů;
 - f) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou;
 - g) přezkoumají kritéria používaná pracovníky odpovědnými za manuální přiřazení dlužníka nebo expozice do stavu, kdy jsou v selhání, a návrat do stavu, kdy nejsou v selhání.
3. Pro účely ověření podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kteroukoli z těchto dalších metod:
- a) přezkoumají funkční dokumentaci informačních systémů používaných v procesu identifikace selhání dlužníka;
 - b) provedou testování vzorků a přezkoumají dokumenty týkající se charakteristik dlužníka a vzniku a udržování expozic;
 - c) provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají o provedení specifických testů institucí;
 - d) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 27

Rozhodné události pro identifikaci selhání dlužníka

1. Při posuzování podrobného popisu a praktického uplatňování rozhodných událostí pro identifikaci selhání dlužníka uplatňovaných institucí a jejich souladu s čl. 178 odst. 1 až 5 nařízení (EU) č. 575/2013 a s nařízením v přenesené pravomoci (EU) 2018/171 příslušné orgány ověří, zda:
- a) jsou zavedeny odpovídající zásady týkající se počítání dnů po splatnosti, včetně opětovného porovnání data uskutečnění transakcí a data jejich splatnosti, udělení prodloužení, změn nebo odkladů, obnovení a započtení stávajících účtů;
 - b) definice selhání používaná institucí zahrnuje alespoň všechny události rozhodné pro selhání stanovené v čl. 178 odst. 1 a 3 nařízení (EU) č. 575/2013;
 - c) v případech, kdy instituce v rámci svých právních subjektů používá více než jednu definici selhání, je rozsah použití každé definice selhání jasně specifikován a zda jsou rozdíly mezi definicemi oprávněné.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 příslušné orgány posoudí, zda je definice selhání uplatňována v praxi a zda je dostatečně podrobná na to, aby mohla být jednotně uplatňována všemi pracovníky u všech druhů expozic, a zda jsou dostatečně specifikovány všechny tyto potenciální ukazatele pravděpodobnosti nesplácení:
- a) neúročení závazku;
 - b) události, které představují specifické úpravy o úvěrové riziko vyplývající ze zaznamenaného významného zhoršení úvěrové kvality;
 - c) prodeje úvěrových závazků, které představují podstatnou ekonomickou ztrátu spojenou s úvěrem;
 - d) události, které představují nucenou restrukturalizaci;
 - e) události, které představují podobnou ochranu jako úpadek;
 - f) jiné ukazatele pravděpodobnosti nesplácení.
3. Příslušné orgány ověří, zda zásady a postupy zajišťují, aby v případě, že nastala kterákoli z událostí rozhodných pro selhání, dlužníci nebyli klasifikováni jako dlužníci, kteří nejsou v selhání.

Článek 28

Spolehlivost a účinnost procesu identifikace selhání dlužníka

1. Při posuzování spolehlivosti a účinnosti procesu identifikace selhání dlužníka podle článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) jsou zavedeny náležité postupy a mechanismy, které zajišťují včasnou identifikaci všech selhání, a zejména zda jsou shromažďování a aktualizace příslušných informací účinné a probíhají s dostatečnou četností;
 - b) se v případě, že je identifikace selhání dlužníka založena na automatických procesech, provádějí testy s cílem ověřit, zda informační systém selhání správně identifikoval;
 - c) jsou pro účely identifikace selhání dlužníka na základě osobního posouzení v interní dokumentaci dostatečně podrobně uvedena kritéria pro posuzování dlužníků a událostí rozhodných pro selhání, aby byl při identifikaci selhání zajištěn soulad všech pracovníků, kteří se na takové identifikaci podílejí;
 - d) jsou v případě, že instituce uplatňuje definici selhání na úrovni dlužníka, zavedeny vhodné postupy a mechanismy, které zajišťují, že jakmile je u dlužníka zjištěno selhání, jsou všechny expozice vůči tomuto dlužníkovi registrovány jako expozice v selhání ve všech příslušných systémech, liniích podnikání a zeměpisných oblastech v rámci instituce a jejích dceřiných podniků a případně v rámci jejího mateřského podniku a jeho dceřiných podniků;
 - e) v případě, že dojde ke zpoždění přiřazení stavu selhání ke všem expozicím vůči určitému dlužníkovi podle písmene d) po selhání jedné nebo několika expozic dlužníka, toto zpoždění nezpůsobí chyby nebo nesrovnalosti v řízení rizik, hlášení rizik, výpočtu kapitálových požadavků nebo použití údajů při kvantifikaci rizika.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 příslušné orgány posoudí uplatňování hranice důležitosti definované podle čl. 178 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) č. 575/2013 v definici selhání a soulad této hranice důležitosti s hranicí důležitosti úvěrového závazku po splatnosti stanovenou příslušnými orgány v souladu s nařízením v přenesené pravomoci (EU) 2018/171, a ověří, zda:
 - a) jsou zavedeny vhodné postupy a mechanismy, které zajišťují, aby byl stav selhání přiřazován podle čl. 178 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013 na základě posouzení stanoveného v čl. 178 odst. 2 písm. d) uvedeného nařízení a aby byl v souladu s hranicí důležitosti týkající se úvěrového závazku po splatnosti vymezenou příslušnými orgány v souladu s nařízením v přenesené pravomoci (EU) 2018/171;
 - b) je proces počítání dnů po splatnosti v souladu se smluvními nebo právními závazky dlužníka, přiměřeně zohledňuje částečné splacení a je používán soustavně.
3. V případě retailových expozic příslušné orgány ověří, kromě ověření podle odstavce 1 a posouzení podle odstavce 2, zda:
 - a) má instituce zavedeny jasné zásady, pokud jde o uplatňování definice selhání u retailových expozic buď na úrovni dlužníka, nebo na úrovni jednotlivých úvěrových příslibů;
 - b) jsou zásady uvedené v písmenu a) v souladu s řízením rizik instituce a jsou uplatňovány konzistentně;
 - c) v případě, že instituce uplatňuje definici selhání na úrovni jednotlivých úvěrových příslibů:
 - i) jsou zavedeny vhodné postupy a mechanismy, které zajišťují, aby byl úvěrový příslib, jakmile je identifikován jako v selhání, označen jako úvěrový příslib v selhání ve všech příslušných systémech v rámci instituce;
 - ii) v případě, že dojde ke zpoždění, pokud jde o přiřazení stavu selhání úvěrovému příslibu ve všech příslušných systémech uvedených v bodě i), toto zpoždění nezpůsobí chyby nebo nesrovnalosti v řízení rizik, hlášení rizik, výpočtu kapitálových požadavků nebo použití údajů při kvantifikaci rizika.

Článek 29

Reklasifikace do stavu, kdy se nejedná o selhání

1. Při posuzování spolehlivosti rozhodných událostí a procesu reklasifikace dlužníka, který je v selhání, do stavu, kdy není v selhání, podle čl. 178 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) jsou okolnosti rozhodné pro reklasifikaci stanoveny pro každou okolnost vedoucí k selhání a zda je jasně stanovena identifikace úvěrových závazků, na něž se vztahuje nucená restrukturalizace, a zacházení s nimi;
 - b) je reklasifikace možná až poté, co přestanou platit všechny okolnosti vedoucí k selhání a jsou splněny všechny příslušné podmínky pro reklasifikaci;
 - c) jsou okolnosti vedoucí k selhání a proces reklasifikace stanoveny obezřetně, a zejména zda zajišťují, aby reklasifikace do stavu, kdy se nejedná o selhání, nebyla provedena v případech, kdy instituce očekává, že úvěrový závazek nebude plně splacen, aniž by instituce přistoupila ke krokům, jako je realizace zajištění.
2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda zásady a postupy instituce neumožňují reklasifikaci dlužníka, který je v selhání, do stavu, kdy není v selhání, pouze v důsledku změn podmínek úvěrových závazků, pokud instituce nezjistí, že tyto změny umožňují považovat dlužníka za dlužníka, u kterého již není pravděpodobné, že závazek splatí.
3. Příslušné orgány ověří analýzu, na níž instituce založila svá kritéria reklasifikace. Ověří, zda tato analýza zohledňuje předchozí záznamy instituce o selháních a procentní podíl dlužníků, kteří jsou v selhání a u nichž po reklasifikaci do stavu, kdy nejsou v selhání, v krátké době znovu dojde k selhání.

KAPITOLA 7

METODIKA POSUZOVÁNÍ KONCEPCE RATINGOVÝCH SYSTÉMŮ, PROVOZNÍCH DETAILŮ A DOKUMENTACE

ODDÍL 1

Obecná ustanovení

Článek 30

Obecné informace

1. Při posuzování toho, zda instituce splňuje požadavky na koncepci, správu a dokumentaci ratingových systémů uvedené v čl. 144, odst. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány posoudí všechny tyto skutečnosti:
 - a) přiměřenost dokumentace týkající se odůvodnění, koncepce a provozních detailů ratingových systémů, jak je stanoveno v článku 175 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 31 a 32;
 - b) přiměřenost struktury ratingových systémů, jak je uvedeno v článku 170 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 33 až 36;
 - c) uplatňování specifických požadavků na statistické modely nebo jiné technické metody ze strany instituce, jak je uvedeno v článku 174 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 37 až 40.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají příslušné interní zásady instituce;

- b) přezkoumají technickou dokumentaci instituce týkající se metodiky a procesu vývoje ratingových systémů;
 - c) přezkoumají příručky pro vývoj, metodiky a postupy, na nichž jsou ratingové systémy založeny;
 - d) přezkoumají zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce odpovědných za schvalování ratingových systémů, včetně vedoucího orgánu nebo jím jmenovaných výborů;
 - e) přezkoumají zprávy o fungování ratingových systémů a o doporučeních útvaru řízení úvěrového rizika, funkce validace, funkce interního auditu nebo jakékoli jiné kontrolní funkce instituce;
 - f) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během sledování, validací a příslušných auditů;
 - g) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely ověření podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít kterékoli z těchto dalších metod:
- a) vyžádají si údaje použité při vývoji ratingových systémů a provedou jejich analýzu;
 - b) provedou vlastní odhady nebo budou replikovat odhady instituce provedené během vývoje a sledování ratingových systémů s použitím příslušných údajů poskytnutých institucí;
 - c) vyžádají si od instituce dodatečnou dokumentaci nebo požádají, aby instituce provedla analýzu týkající se volby metodiky koncipování ratingového systému a aby poskytla informace o získaných výsledcích;
 - d) přezkoumají funkční dokumentaci informačních systémů, která se týká rozsahu posouzení koncepce ratingových systémů, provozních detailů a dokumentace;
 - e) příslušné orgány provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají instituci o provedení testů navržených příslušnými orgány;
 - f) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

ODDÍL 2

Metodika posuzování dokumentace týkající se odůvodnění, koncepce a provozních detailů ratingových systémů

Článek 31

Úplnost dokumentace ratingových systémů

1. Při posuzování úplnosti dokumentace týkající se koncepce, provozních detailů a odůvodnění ratingových systémů, jak je uvedeno v čl. 144 odst. 1 písm. e) a stanoveno v článku 175 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda je dokumentace úplná a zahrnuje:
- a) přiměřenost ratingového systému a modelů používaných v rámci ratingového systému se zohledněním charakteristik portfolia;
 - b) popis zdrojů údajů a postupů čištění údajů;
 - c) definice selhání a ztráty;
 - d) metodická rozhodnutí;
 - e) technickou specifikaci modelů;
 - f) nedostatky a omezení modelů a jejich možné zmírňující faktory;
 - g) výsledky testů zavádění modelů v informačních systémech, zejména informace o tom, zda bylo zavedení úspěšné a bezchybné;
 - h) sebehodnocení souladu s regulačními požadavky na přístup IRB podle článků 169 až 191 nařízení (EU) č. 575/2013.

2. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. a) příslušné orgány ověří, zda:

- a) dokumentace jasně vymezuje účel ratingového systému a modelů;
- b) dokumentace obsahuje popis rozsahu použití ratingového systému a oblasti působnosti modelů používaných v rámci ratingového systému, tj. specifikaci typu expozic, na které se každý model v rámci ratingového systému vztahuje, a to jak kvalitativní, tak kvantitativní, typu výstupů každého modelu a využití výstupů;
- c) dokumentace obsahuje vysvětlení toho, jak jsou informace získané prostřednictvím ratingového systému a výsledky modelů zohledněny pro účely procesů řízení rizik, rozhodování a schvalování úvěrů, jak je uvedeno v článku 19.

3. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. b) příslušné orgány ověří, zda dokumentace obsahuje:

- a) podrobné informace o všech údajích použitých pro vývoj modelu, včetně přesné definice obsahu modelu, jeho zdroje, formátu a kódování, a případně o údajích, které jsou z něj vyloučeny;
- b) veškeré postupy čištění údajů, včetně postupů pro vyloučení údajů, určování odlehlých hodnot a nakládání s nimi a pro úpravy údajů, i výslovné odůvodnění jejich použití a posouzení jejich dopadu.

4. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. c) příslušné orgány ověří, zda jsou náležitě zdokumentovány definice selhání a ztráty použité při vývoji modelu, zejména jsou-li pro účely specifikace modelu použity jiné definice selhání, než které instituce používá v souladu s článkem 178 nařízení (EU) č. 575/2013.

5. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. d) příslušné orgány ověří, zda dokumentace obsahuje:

- a) podrobnosti týkající se koncepce, teorie, předpokladů a logiky, které jsou základem modelu;
- b) podrobný popis metodik modelu a jejich odůvodnění, statistických metod a odhadů a případně odůvodnění a podrobnosti týkající se metod segmentace, výstupů statistických postupů a diagnostiky a míry predikční síly modelů;
- c) úlohu odborníků z příslušných oblastí podnikání při vývoji ratingového systému a modelů, včetně podrobného popisu konzultačního procesu s odborníky z příslušných oblastí podnikání při navrhování ratingového systému a modelů i výstupů a odůvodnění, které tyto odborníci z příslušných oblastí podnikání poskytli;
- d) vysvětlení, jak je statistický model zkombinován s osobním posouzením za účelem odvození konečného výstupu modelu;
- e) vysvětlení způsobu, jakým instituce zohledňuje neuspokojivou kvalitu údajů, nedostatek homogenních seskupení expozic, změny obchodních procesů, ekonomického nebo právního prostředí a další faktory týkající se kvality údajů, které mohou ovlivnit výkonnost ratingového systému nebo modelu;
- f) popis analýz provedených pro účely statistických modelů nebo případně jiných technických metod:
 - i) jednorozměrná analýza zohledněných proměnných a příslušná kritéria výběru proměnných;
 - ii) vícerozměrná analýza zohledněných proměnných a příslušná kritéria výběru proměnných;
 - iii) postup stanovení konečného modelu, včetně:
 - konečného výběru proměnných,
 - úprav proměnných na základě osobního posouzení vyplývajících z vícerozměrné analýzy,

- transformací proměnných,
- přidělení váhy proměnným,
- metody skládání složek modelu, zejména je-li přidán příspěvek kvalitativních a kvantitativních složek.

6. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. e) příslušné orgány ověří, zda dokumentace obsahuje:

- a) technickou specifikaci konečné struktury modelu, včetně konečných specifikací modelu, vstupní složky, včetně typu a formátu vybraných proměnných, váhy použité u proměnných a výstupní složky, včetně typu a formátu výstupních údajů;
- b) odkazy na použité počítačové kódy a nástroje z hlediska jazyků a programů IT, které umožňují třetí straně reprodukovat konečné výsledky.

Pro účely písmene b) může být v případě modelů dodavatelů třetí stranou dodavatel.

7. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. f) příslušné orgány ověří, zda dokumentace obsahuje popis nedostatků a omezení modelu, posouzení, zda jsou splněny klíčové předpoklady modelu, a předpověď situací, kdy model nemusí splňovat očekávání nebo může být nevhodný, i posouzení významu nedostatků a možných zmírňujících faktorů modelu.

8. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. g) příslušné orgány ověří, zda:

- a) je v dokumentaci uveden postup, který je třeba dodržet při zavádění nového nebo změněného modelu ve výrobním prostředí;
- b) dokumentace obsahuje výsledky testů zavádění ratingových modelů do informačních systémů, včetně potvrzení toho, že ratingový model zavedený ve výrobním systému je stejný jako model popsáný v dokumentaci a funguje tak, jak má.

9. Pro účely ověření podle odst. 1 písm. h) příslušné orgány ověří, zda je sebehodnocení souladu instituce s regulačními požadavky na přístup IRB prováděno u každého ratingového systému odděleně a zda je přezkoumáno interním auditem nebo jinou srovnatelnou nezávislou auditorskou jednotkou.

Článek 32

Rejstřík ratingových systémů

1. Při posuzování systému dokumentace a postupů shromažďování a uchovávání informací o ratingových systémech podle čl. 144 odst. 1 písm. e) a článku 175 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda instituce zavedla a vede rejstřík všech současných i minulých verzí ratingových systémů alespoň po dobu posledních tří let (dále jen „rejstřík ratingových systémů“).

2. Pro účely odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda postupy vedení rejstříku ratingových systémů obsahují u každé verze záznam těchto informací:

- a) rozsah použití ratingového systému s uvedením toho, jaký druh expozic má být pomocí každého ratingového modelu hodnocen;
- b) členy vedení odpovědné za schválení a datum interního schválení, datum oznámení příslušným orgánům, datum schválení příslušnými orgány, je-li to relevantní, a datum zavedení dané verze;

- c) stručný popis všech změn oproti předchozí verzi, které byly v rejstříku zohledněny, včetně popisu aspektů ratingového systému, které byly změněny, a odkazu na dokumentaci modelu;
- d) kategorie změny přidělená v souladu s nařízením v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014 a odkaz na kritéria pro přidělení ke kategorii změny.

ODDÍL 3

Metodika posuzování struktury ratingových systémů

Článek 33

Rizikové faktory a ratingová kritéria

1. Při posuzování rizikových faktorů a ratingových kritérií používaných v ratingovém systému pro účely čl. 170 odst. 1 písm. a), c) a e), odst. 3 písm. a) a odstavce 4 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří všechny tyto skutečnosti:
 - a) proces výběru příslušných rizikových faktorů a ratingových kritérií, včetně definice potenciálních rizikových faktorů, kritérií výběru rizikových faktorů a přijatých rozhodnutí ohledně příslušných rizikových faktorů;
 - b) soulad vybraných rizikových faktorů a ratingových kritérií a jejich příspěvek k hodnocení rizika s očekáváním obchodních uživatelů ratingového systému;
 - c) soulad rizikových faktorů a ratingových kritérií vybraných na základě statistických metod se statistickými důkazy o diferenciaci rizik spojených s jednotlivými stupni nebo seskupeními.
2. Potenciální rizikové faktory a ratingová kritéria, jež mají být analyzovány v souladu s odst. 1 písm. a), musí zahrnovat tyto prvky, jsou-li k dispozici pro daný druh expozic:
 - a) rizikové charakteristiky dlužníka, včetně:
 - i) v případě expozic vůči podnikům a institucím: účetní závěrky, kvalitativní informace, průmyslová rizika, rizika země, podpora ze strany mateřského podniku;
 - ii) v případě retailových expozic: účetní závěrky nebo informace o osobním příjmu, kvalitativní informace, informace o chování, sociálně demografické informace;
 - b) rizikové charakteristiky transakce, včetně typu produktu, typu kolaterálu, přednosti, poměru úvěru k hodnotě nemovitosti;
 - c) informace o nesplacení: interní informace nebo informace získané z externích zdrojů, jako jsou úvěrové kanceláře.

Článek 34

Rozdělení dlužníků a expozic v rámci stupňů nebo seskupení

1. Při posuzování rozdělení dlužníků a expozic v rámci stupňů nebo seskupení každého ratingového systému pro účely čl. 170 odst. 1 písm. b), d) a f), odst. 2 a 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) je počet ratingových stupňů a seskupení dostatečný k zajištění smysluplné diferenciaci rizika a kvantifikace charakteristik ztráty na úrovni stupně nebo seskupení a zda:
 - i) má ratingová stupnice dlužníků u expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám a u specializovaných úvěrových expozic alespoň počet stupňů uvedený v čl. 170 odst. 1 písm. b) a odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013;
 - ii) u pohledávek nabytých za úplaty klasifikovaných jako retailové expozice odráží seskupení postupy upisování prodávajícího a různorodost jeho klientů.

- b) koncentrace počtu expozic nebo dlužníků není v žádném stupni ani seskupení nadměrná, pokud takové rozdělení není podloženo přesvědčivými empirickými důkazy o homogenitě rizika těchto expozic nebo dlužníků;
- c) ratingové stupně nebo seskupení a stupně nebo seskupení transakcí u retailových expozic mají dostatečný počet expozic nebo dlužníků v jednom stupni nebo seskupení, pokud takové rozdělení není podloženo přesvědčivými empirickými důkazy o tom, že seskupení těchto expozic nebo dlužníků je přiměřené nebo že jsou u jednotlivých dlužníků nebo expozic použity přímé odhady rizikových parametrů podle čl. 169 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013;
- d) ratingové stupně nebo seskupení a stupně nebo seskupení transakcí u expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám, pokud jsou k dispozici dostatečné údaje, nemají příliš málo expozic nebo dlužníků v jednom stupni nebo seskupení, pokud rozdělení expozic nebo dlužníků není podloženo přesvědčivými empirickými důkazy o tom, že seskupení těchto expozic nebo dlužníků je přiměřené nebo že jsou u jednotlivých dlužníků nebo expozic použity přímé odhady rizikových parametrů podle čl. 169 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013.

2. Kromě ověření uvedeného v odstavci 1 příslušné orgány případně posoudí kritéria, která instituce používá při stanovení:

- a) maximálního a minimálního celkového počtu stupňů nebo seskupení;
- b) podílu expozic a dlužníků zařazených do jednotlivých stupňů nebo seskupení.

3. Pro účely odstavců 1 a 2 příslušné orgány zohlední současná a minulá pozorovaná rozdělení počtu expozic a dlužníků a hodnot expozic, včetně přechodů expozic a dlužníků mezi různými stupni nebo seskupeními.

Článek 35

Diferenciace rizik

1. Při posuzování diferenciace rizik každého ratingového systému pro účely čl. 170 odst. 3 písm. b) a c) nařízení (EU) č. 575/2013 u retailových expozic příslušné orgány ověří všechny tyto skutečnosti:

- a) zda jsou nástroje použité k posouzení diferenciace rizik spolehlivé a přiměřené vzhledem k dostupným údajům a zda je odpovídající diferenciace rizik doložena záznamy o časových řadách skutečných poměrů selhání nebo ztrátovosti u stupňů nebo seskupení za různých hospodářských podmínek;
- b) zda je očekávaná výkonnost ratingového systému, pokud jde o diferenciaci rizik, institucí definována pomocí jasně stanovených pevných cílů a tolerancí pro definované parametry a nástroje, i opatření k nápravě odchylek od těchto cílů nebo tolerancí; pro počáteční vývoj a průběžnou činnost mohou být stanoveny samostatné cíle a tolerance;
- c) zda cíle a tolerance definovaných parametrů a nástrojů a mechanismy použité pro splnění těchto cílů a tolerancí zajišťují dostatečnou diferenciaci rizik.

2. Příslušné orgány použijí odstavec 1 k posouzení diferenciace rizik také u jiných než retailových expozic podle čl. 170 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013, pokud je k dispozici dostatečné množství údajů, aby to bylo možné.

Článek 36

Homogenita

1. Při posuzování homogenity dlužníků nebo expozic zařazených do stejného stupně nebo seskupení pro účely čl. 170 odst. 1 a 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí podobnost charakteristik ztráty dlužníků a transakcí zahrnutých do každého stupně nebo seskupení s ohledem na všechny tyto faktory:

- a) interní ratingy;
- b) odhady PD;
- c) podle potřeby vlastní odhady LGD;
- d) podle potřeby vlastní odhady LGD nebo konverzních faktorů;
- e) podle potřeby vlastní odhady celkové ztráty.

V případě retailových expozic posoudí příslušné orgány tyto faktory u každého ratingového systému. V případě jiných než retailových expozic je příslušné orgány posoudí pouze u těch ratingových systémů, u nichž je k dispozici dostatečné množství údajů.

2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 příslušné orgány posoudí rozsah hodnot a rozložení charakteristik ztráty dlužníků a transakcí zahrnutých do každého stupně nebo seskupení.

ODDÍL 4

Metodika posuzování specifických požadavků na statistické modely nebo jiné technické metody

Článek 37

Požadavky na údaje

1. Při posuzování postupu prověřování údajů vstupujících do daného modelu podle článku 174 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří:
 - a) spolehlivost a kvalitu interních a externích zdrojů údajů a rozsah údajů získaných z těchto zdrojů i časové období, ke kterému se tyto zdroje vztahují;
 - b) postup slučování údajů, kdy jsou v modelu použity údaje z více zdrojů;
 - c) odůvodnění a rozsah vyloučení údajů v členění podle důvodu vyloučení s použitím statistiky podílu na celkových údajích, kterému každé vyloučení odpovídá, v případě, že byly určité údaje ze vzorku vývoje modelu vyloučeny;
 - d) postupy nakládání s chybnými a chybějícími údaji a nakládání s odlehlými hodnotami a kategorickými údaji a ověří, zda v případě, že došlo ke změně druhu kategorizace, nezpůsobí tato změna snížení kvality údajů nebo strukturální nerovnováhu údajů;
 - e) postupy transformace údajů, včetně standardizace a jiných funkčních transformací, a vhodnost těchto transformací s ohledem na riziko přeurčení modelu.
2. Při posuzování reprezentativnosti údajů použitých k vytvoření modelu podle čl. 174 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří:
 - a) srovnatelnost rizikových charakteristik dlužníků nebo transakcí zohledněných v údajích použitých k vytvoření modelu s rizikovými charakteristikami expozic, na které se daný ratingový model vztahuje;
 - b) srovnatelnost současných standardů pro upisování a vymáhání se standardy uplatňovanými v době, ke které se referenční soubor údajů použitých pro modelování vztahuje;
 - c) konzistentnost definice selhání v průběhu času, pokud jde o údaje použité pro modelování, a ověří:
 - i) zda v případě, že se definice selhání v průběhu období sledování změnila, byly provedeny úpravy za účelem dosažení konzistentnosti se současnou definicí selhání;
 - ii) zda v případě, že instituce působí v několika jurisdikcích s různými definicemi selhání, instituce přijala odpovídající opatření zajišťující reprezentativnost údajů;
 - iii) zda definice selhání použitá pro účely specifikace modelu nemá negativní dopad na strukturu a fungování ratingového modelu v případě, že se tato definice liší od definice selhání uvedené v článku 178 nařízení (EU) č. 575/2013;

- d) v případě, že jsou při vývoji modelu použity externí údaje nebo údaje sdílené mezi institucemi, relevantnost a vhodnost těchto údajů pro expozice, produkty a rizikový profil instituce.

Článek 38

Tvorba modelu

Při posuzování tvorby ratingového modelu pro účely čl. 174 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří:

- a) vhodnost modelu vzhledem k jeho konkrétnímu použití;
- b) analýzu alternativních předpokladů nebo alternativních přístupů provedenou institucí oproti předpokladům a přístupům použitým v modelu;
- c) metodiku instituce pro vývoj modelu;
- d) zda příslušní pracovníci instituce plně rozumí možnostem a omezením modelu, a zejména zda dokumentace modelu instituce:
 - i) popisuje, která omezení modelu se vztahují ke vstupům modelu, nejistým předpokladům, složce zpracování modelu, a zda je výstup modelu prováděn ručně nebo v informačním systému;
 - ii) identifikuje situace, za kterých fungování modelu nemusí splňovat očekávání nebo může být nedostatečné, a obsahuje posouzení závažnosti slabých stránek modelu a jejich možných zmírňujících faktorů.

Článek 39

Osobní posouzení

Při posuzování toho, zda jsou statistický model nebo jiná technická metoda doplněny osobním posouzením podle čl. 174 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013 a zda je osobní posouzení při vývoji ratingového modelu a v procesu zařazování expozic do stupňů nebo seskupení uplatňováno přiměřeným a odpovídajícím způsobem, příslušné orgány ověří, zda:

- a) je způsob, jakým je osobní posouzení uplatňováno, odůvodněný a plně zdokumentovaný a zda je zhodnocen dopad osobního posouzení na ratingový systém, pokud možno i pomocí výpočtu okrajového příspěvu osobního posouzení k výkonnosti ratingového systému;
- b) jsou zohledněny všechny relevantní informace, které nebyly zohledněny v modelu, a zda je použita odpovídající míra konzervativního přístupu;
- c) v případě, že proces zařazování expozic v ratingovém systému do stupňů nebo seskupení vyžaduje uplatnění osobního posouzení ve formě subjektivních vstupních údajů, nebo v případě, že úvěrová strategie umožňuje odchýlení od vstupů nebo výstupů modelu, platí všechny tyto skutečnosti:
 - i) příručka pro uživatele modelu jasně definuje vstupní údaje a situace, kdy mohou být vstupní údaje upraveny na základě osobního posouzení;
 - ii) počet situací, kdy byly vstupní údaje skutečně upraveny, je omezený;
 - iii) příručka pro uživatele modelu jasně definuje situace, kdy se lze od vstupů nebo výstupů ratingových modelů odchýlit, a postupy pro odchýlení od vstupů nebo výstupů modelů;
 - iv) všechny údaje týkající se uplatňování osobního posouzení a situací, kdy došlo k odchýlení od vstupů nebo výstupů ratingových modelů, jsou uloženy a pravidelně analyzovány útvarem řízení úvěrového rizika nebo funkcí validace za účelem zajištění jejich dopadu na ratingový model;
- d) uplatňování osobního posouzení je náležitě řízeno a je úměrné druhu expozic pro každý ratingový systém.

Článek 40

Výkonnost modelu

Při posuzování schopnosti předpovědi modelu, jak vyžaduje čl. 174 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda interní standardy instituce:

- a) poskytují přehled předpokladů a teorii, z nichž parametry zvolené institucí pro účely posouzení výkonnosti modelu vycházejí;
- b) upřesňují použití těchto parametrů, uvádějí, zda je použití každého parametru povinné nebo volitelné a kdy má být každý parametr použit, a zajišťují, aby byly tyto parametry používány soustavně;
- c) upřesňují podmínky použitelnosti a přijatelné prahové hodnoty a akceptované odchylky parametrů a stanoví, zda, a pokud ano, jak jsou zohledněny statistické chyby týkající se hodnot těchto parametrů v procesu posuzování, a je-li vypočítán více než jeden parametr, stanoví metody sloučení několika výsledků testů do jednoho posouzení;
- d) stanoví postup pro zajištění toho, aby události zhoršení výkonnosti modelu vedoucí k překročení prahových hodnot uvedených v písmenu c) byly sděleny příslušným členům vrcholného vedení, kteří jsou za ně odpovědní, a aby členové vrcholného vedení odpovědní za přijetí konečného rozhodnutí jasně stanovili pokyny, jak se mají výsledky těchto parametrů posuzovat, pokud jde o provedení nezbytných změn modelu.

KAPITOLA 8

METODIKA POSUZOVÁNÍ KVANTIFIKACE RIZIKA

ODDÍL 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 41

Obecné informace

1. Za účelem posouzení, zda instituce dodržuje požadavky na kvantifikaci rizikových parametrů pro účely čl. 144 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda instituce:
 - a) dodržuje obecné požadavky na odhad uvedené v článku 179 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 42, 43 a 44;
 - b) dodržuje specifické požadavky týkající se odhadu PD uvedené v článku 180 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 45 a 46;
 - c) dodržuje specifické požadavky týkající se vlastních odhadů LGD uvedené v článku 181 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 47 až 52;
 - d) dodržuje specifické požadavky týkající se vlastních odhadů konverzních faktorů uvedené v článku 182 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s články 53 až 56;
 - e) dodržuje požadavky týkající se hodnocení vlivu záruk a úvěrových derivátů uvedené v článku 183 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s článkem 57;
 - f) dodržuje požadavky týkající se pohledávek nabytých za úplatu uvedené v článku 184 nařízení (EU) č. 575/2013 v souladu s článkem 58.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají příslušné interní zásady instituce;

- b) přezkoumají technickou dokumentaci instituce týkající se příslušné metodiky a postupu odhadu;
 - c) přezkoumají a kriticky posoudí příslušné příručky, metodiky a postupy pro odhad rizikových parametrů;
 - d) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, modelového výboru nebo jiných výborů;
 - e) přezkoumají zprávy o fungování rizikových parametrů a doporučení útvaru řízení úvěrového rizika, funkce validace, funkce interního auditu nebo jakékoli jiné kontrolní funkce instituce;
 - f) posoudí zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů, validací a sledování;
 - g) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely ověření podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kteroukoli z těchto dalších metod:
- a) vyžádají si poskytnutí dodatečné dokumentace nebo analýzy dokládající metodická rozhodnutí instituce a získané výsledky;
 - b) provedou vlastní odhady rizikových parametrů nebo budou replikovat odhady instituce s použitím příslušných údajů poskytnutých institucí;
 - c) vyžádají si údaje použité při procesu odhadu a provedou jejich analýzu;
 - d) přezkoumají funkční dokumentaci informačních systémů relevantních pro rozsah posouzení;
 - e) provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají instituci o provedení testů navržených příslušnými orgány;
 - f) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

ODDÍL 2

Metodika posuzování obecných požadavků na kvantifikaci rizikových parametrů

Článek 42

Požadavky na údaje

1. Při posuzování souladu s obecnými požadavky týkajícími se odhadu stanovenými v článku 179 nařízení (EU) č. 575/2013, údajů použitých pro kvantifikaci rizikových parametrů a kvality těchto údajů příslušné orgány ověří:
- a) úplnost kvantitativních a kvalitativních údajů i dalších informací týkajících se metod používaných ke kvantifikaci rizikových parametrů, aby bylo zajištěno využití všech relevantních zkušeností z minulosti a empirických důkazů;
 - b) dostupnost kvantitativních údajů s uvedením rozkladu realizované ztráty na faktory, které jsou určující pro příslušné rizikové parametry, jak je uvedeno v čl. 179 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013;
 - c) reprezentativnost údajů použitých k odhadu rizikových parametrů u určitých druhů expozic;
 - d) přiměřenost počtu expozic ve vzorku a délku historické časové řady uvedené v článcích 45, 47 a 53, které se používají při kvantifikaci k zajištění přesnosti a spolehlivosti odhadů instituce;
 - e) odůvodnění a dokumentaci veškerého čištění údajů, včetně všech vyloučení pozorování z odhadu, a potvrzení, že tyto výjimky nezkreslují kvantifikaci rizika; konkrétně u odhadů PD odůvodnění a dokumentaci dopadu čištění údajů na dlouhodobý průměr poměrů selhání;

- f) soulad mezi soubory údajů použitými pro odhad rizikových parametrů, zejména s ohledem na definici selhání, zacházení se selháními, včetně vícenásobných selhání podle čl. 46 odst. 1 písm. b) a článku 49, a složením vzorku.
2. Pro účely ověření podle odstavce 1 písmene c) příslušné orgány posoudí reprezentativnost údajů použitých pro odhad rizikových parametrů pro určitý druh expozic posouzením:
- a) struktury expozic, na něž se každý ratingový model vztahuje, a různých rizikových charakteristik dlužníků nebo transakcí a toho, zda je současné portfolio v požadované míře srovnatelné s portfolií tvořícími soubor referenčních údajů;
 - b) srovnatelnosti současných standardů pro upisování a vymáhání se standardy uplatňovanými v době použití referenčního souboru údajů;
 - c) konzistentnosti definice selhání v období pozorování:
 - i) v případě, že byla definice selhání v období pozorování změněna, popis úprav provedených za účelem dosažení požadované úrovně souladu se současnou definicí selhání;
 - ii) v případě, že se definice selhání liší v různých jurisdikcích, v nichž instituce působí, přiměřenost opatření a konzervativní přístup, který instituce přijala;
 - d) relevantnosti a vhodnosti těchto údajů pro expozice, produkty a rizikový profil instituce a pro definici selhání v případě, že jsou při kvantifikaci rizikových parametrů použity externí údaje nebo údaje sdílené mezi institucemi;
 - e) popisu úprav externích nebo sdílených údajů provedených institucí za účelem dosažení požadované úrovně souladu s interní definicí selhání, pokud externí nebo sdílené údaje nejsou v souladu s interní definicí selhání instituce.
3. Při posuzování kvality údajů sdílených mezi institucemi, které se používají pro kvantifikaci rizikových parametrů, použijí příslušné orgány metodiku posuzování stanovenou v odstavcích 1 a 2 a kromě toho ověří soulad s požadavky uvedenými v čl. 179 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013.

Článek 43

Přezkum odhadů

Při posuzování přezkumu odhadů rizikových parametrů institucí podle článku 179 odst. 1 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) postup a roční plán přezkumu odhadů stanoví včasný přezkum všech odhadů;
- b) byla stanovena kritéria pro identifikaci situací, které vedou k častějšímu přezkumu;
- c) metodiky a údaje použité pro odhad rizikových parametrů zohledňují změny v procesu upisování a ve složení portfolií;
- d) metodiky a údaje použité pro odhad LGD zohledňují změny v procesu vymáhání, druhy výtěžků a dobu trvání procesu vymáhání;
- e) metodiky a údaje použité pro odhad konverzního faktoru zohledňují změny v procesu sledování nevyčerpaných částek;
- f) soubor údajů použitý pro odhad rizikových parametrů obsahuje příslušné údaje z posledního období pozorování a zda je alespoň jednou ročně aktualizován;
- g) je v odhadech rizikových parametrů zohledněn technický pokrok a další relevantní informace.

Článek 44

Konzervativní přístup

1. Příslušné orgány posoudí, zda si instituce počíná přiměřeně konzervativně, pokud jde o hodnoty rizikových parametrů použitých při výpočtu kapitálových požadavků podle čl. 179 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) č. 575/2013 v těchto situacích:

- a) metody a údaje neposkytují dostatečnou jistotu odhadů rizikových parametrů, včetně případů, kdy dochází k vysokým chybám odhadu;
- b) útvar řízení úvěrového rizika, funkce validace nebo funkce interního auditu nebo jakákoli jiná funkce odhalily relevantní nedostatky metod, informací a údajů;
- c) došlo k relevantním změnám standardů pro upisování nebo zásad vymáhání nebo se změnila ochota instituce podstupovat riziko.

2. Příslušné orgány posoudí, zda instituce nepoužívají konzervativní přístup jako náhradu veškerých nápravných opatření uplatňovaných institucí podle článku 146 nařízení (EU) č. 575/2013.

ODDÍL 3

Metodika pro posuzování požadavků specifických pro odhad pd

Článek 45

Délka historické časové řady

Při posuzování délky historické časové řady uvedené v čl. 180 odst. 1 písm. h) a čl. 180 odst. 2 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013 s ohledem na podmínky stanovené v nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/72, pokud jde o regulační technické normy upřesňující podmínky pro povolení výjimky týkající se údajů ⁽⁶⁾, a výpočtu jednoletých poměrů selhání na základě vlastních historických údajů o selháních podle čl. 180 odst. 1 písm. e) příslušné orgány ověří:

- a) zda délka historické časové řady zahrnuje alespoň minimální dobu v souladu s požadavky stanovenými v čl. 180 odst. 1 písm. h) a odst. 2 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013 a případně v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/72;
- b) zda jsou v případě, že je dostupná historická časová řada u daného zdroje údajů delší než minimální období požadované v čl. 180 odst. 1 písm. h) nebo v čl. 180 odst. 2 písm. e) nařízení (EU) č. 575/2013 a údaje, které z ní byly získány, jsou relevantní, k odhadu dlouhodobého průměru jednoletých poměrů selhání použity informace z tohoto delšího období;
- c) zda je u retailových expozic, u nichž instituce nepřikládá všem použitým historickým údajům stejný význam, tato skutečnost odůvodněna lepší predikcí poměrů selhání a zda je nulová nebo velmi malá váha uplatněná na určité období buď řádně odůvodněna, nebo vede ke konzervativnějším odhadům;
- d) zda existuje soulad mezi standardy pro upisování a zavedenými ratingovými systémy a zda byly v době generování interních údajů o selhání použity srovnatelné standardy pro upisování nebo zda byly změny ve standardech pro upisování a ratingových systémech řešeny uplatněním konzervativního přístupu, jak je uvedeno v čl. 44 odst. 1 písm. c);

⁽⁶⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/72 ze dne 23. září 2016, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013, pokud jde o regulační technické normy upřesňující podmínky pro povolení výjimky týkající se údajů (Úř. věst. L 10, 14.1.2017, s. 1).

- e) zda jsou u expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám definice dlužníků, kteří jsou vysoce zadluženi, a dlužníků, jejichž aktiva jsou tvořena převážně obchodními aktivy, jak je uvedeno v čl. 180 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013, i identifikace období krizové volatility u těchto dlužníků, jak je uvedeno v tomto ustanovení, přiměřené.

Článek 46

Metoda odhadu PD

1. Při posuzování metody odhadu PD podle článku 180 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda je jednoletý poměr selhání u každého stupně nebo seskupení vypočten způsobem, který je v souladu s charakteristikami jednoletého poměru selhání definovanými v čl. 4 odst. 1 bodě 78 nařízení (EU) č. 575/2013, a ověří, zda:

- a) jmenovatel jednoletého poměru selhání zahrnuje dlužníky nebo expozice, kteří na začátku jednoletého období nejsou v selhání a jsou zařazeni k tomuto ratingovému stupni nebo seskupení;
- b) čítec jednoletého poměru selhání zahrnuje takové dlužníky nebo expozice, kteří jsou uvedeni v písmenu a) a u nichž v tomto jednoletém období došlo k selhání; vícenásobné selhání u stejného dlužníka nebo expozice, které bylo pozorováno během tohoto jednoletého období v souvislosti s poměrem selhání, se považuje za jediné selhání podle čl. 49 písm. b), k němuž došlo k datu prvního z těchto vícenásobných selhání.

2. Příslušné orgány ověří, zda je metoda odhadu PD podle stupně nebo seskupení dlužníků založena na dlouhodobém průměru jednoletých poměrů selhání.

Za tímto účelem ověří, zda je období použité institucí k odhadu dlouhodobého průměru jednoletých poměrů selhání u tohoto druhu expozic reprezentativní pro pravděpodobný rozsah variability poměrů selhání.

3. Pokud zjištěné údaje použité pro odhad PD u daného druhu expozic nejsou reprezentativní pro pravděpodobný rozsah variability poměrů selhání, příslušné orgány ověří, zda jsou splněny obě tyto podmínky:

- a) instituce používá u tohoto druhu expozic vhodnou alternativní metodu pro odhad průměru jednoletých poměrů selhání za období, které je reprezentativní pro pravděpodobný rozsah variability poměrů selhání;
- b) v případě, že se po použití vhodné metody uvedené v písmenu a) zjistí, že odhad průměrů poměrů selhání je nespolehlivý nebo má jiná omezení, si instituce počíná přiměřeně konzervativně.

4. Pro účely ověření podle odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda jsou pro daný druh expozic vhodné všechny tyto skutečnosti:

- a) funkční a strukturální forma metody odhadu;
- b) předpoklady, na nichž je metoda odhadu založena;
- c) cykličnost metody odhadu;
- d) délka historické časové řady podle článku 45;
- e) konzervativní přístup použitý v souladu s článkem 44;
- f) osobní posouzení;
- g) případně výběr rizikových faktorů.

5. U expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám, u nichž jsou dlužníci vysoce zadluženi nebo jsou aktiva dlužníků tvořena převážně obchodními aktivy, jak je uvedeno v čl. 180 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda PD odráží výkonnost podkladových aktiv v obdobích krizové volatility, jak je uvedeno v tomto ustanovení.

6. U expozic vůči podnikům, institucím, ústředním vládám a centrálním bankám, u kterých instituce používá stupnici externí ratingové agentury, příslušné orgány ověří analýzu shody s požadavky stanovenými v čl. 180 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) č. 575/2013 provedenou institucí a ověří, zda se tato analýza zaměřuje na otázku, zda jsou druhy expozic hodnocené externí ratingovou agenturou reprezentativní pro druhy expozic dané instituce, a na časový horizont úvěrového hodnocení provedeného externí ratingovou agenturou.

7. U retailových expozic, u kterých instituce odvozuje odhady PD nebo LGD z odhadu celkových ztrát a příslušného odhadu PD nebo LGD podle čl. 180 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří analýzu souladu se všemi příslušnými kritérii pro odhad PD a LGD stanovenými v člincích 178 až 184 nařízení (EU) č. 575/2013 provedenou institucí.

8. U retailových expozic příslušné orgány ověří, zda instituce pravidelně analyzuje a zohledňuje očekávané změny PD v průběhu trvání úvěrových expozic („sezónní vlivy“) uvedené v čl. 180 odst. 2 písm. f) nařízení (EU) č. 575/2013.

9. Při posuzování statistických modelů pro odhad PD použijí příslušné orgány kromě metod uvedených v odstavcích 1 až 8 metodiku posuzování zvláštních požadavků na statistické modely nebo jiné technické metody podle článků 37 až 40.

ODDÍL 4

Metodika posuzování požadavků specifických pro vlastní odhady lgd

Článek 47

Délka historické časové řady

Při posuzování délky období použitého pro odhad LGD pro účely čl. 181 odst. 1 písm. j) a čl. 181 odst. 2 druhého pododstavce nařízení (EU) č. 575/2013 a nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/72 (dále jen „historická časová řada“) příslušné orgány ověří, zda:

- a) délka historické časové řady zahrnuje alespoň minimální dobu v souladu s požadavky stanovenými v čl. 181 odst. 1 písm. j) a čl. 181 odst. 2 druhém pododstavci nařízení (EU) č. 575/2013 a případně v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/72;
- b) jsou v případě, že je dostupná historická časová řada u daného zdroje údajů delší než minimální období podle čl. 181 odst. 1 písm. j) a čl. 181 odst. 2 druhém pododstavci nařízení (EU) č. 575/2013 a údaje, které z ní byly získány, relevantní pro odhad LGD, použity informace z tohoto delšího období;
- c) je u retailových expozic, u nichž instituce nepřikládá všem použitým historickým údajům stejný význam, tato skutečnost odůvodněna lepší predikcí ztrátovosti a zda je nulová nebo velmi malá váha uplatněná na určité období buď řádně odůvodněna, nebo vede ke konzervativnějším odhadům;

Článek 48

Metoda odhadu LGD

Při posuzování metody vlastního odhadu LGD podle článku 181 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce posuzuje LGD podle stupně nebo seskupení homogenních transakcí;
- b) je průměrná skutečná hodnota LGD podle stupňů nebo seskupení transakcí vypočtena na základě průměru váženého počty selhání;

- c) jsou použita všechna selhání zjištěná ze zdrojů údajů, a zejména zda jsou pro účely odhadu LGD konzervativním způsobem zohledněny neúplné procesy vymáhání, a zda je volba období snižování úvěrových ztrát a metodik odhadu dodatečných nákladů a zpětně získaných částek po tomto období a případně v jeho průběhu relevantní;
- d) odhady LGD u zajištěných expozic nejsou založeny pouze na odhadované tržní hodnotě kolaterálu a zda zohledňují skutečné výnosy z minulých likvidací a potenciální neschopnost instituce získat kontrolu nad kolaterálem a realizovat jej;
- e) odhady LGD u zajištěných expozic zohledňují potenciální snížení hodnoty kolaterálu od okamžiku odhadu LGD po případně zpětné získání prostředků;
- f) jsou stupeň závislosti mezi rizikem dlužníka a rizikem kolaterálu i náklady na realizaci kolaterálu zohledněny konzervativním způsobem;
- g) nesplacené zpožděné poplatky, které se před datem selhání promítly do výkazu zisků a ztrát instituce, se ve stejném rozsahu zahrnou do expozice a výše ztráty dané instituce;
- h) je náležitě zohledněna možnost budoucího čerpání po datu selhání;
- i) jsou všechny tyto aspekty vhodné pro druh expozic, ke kterým se vztahují:
 - i) funkční a strukturální forma metody odhadu;
 - ii) předpoklady týkající se metody odhadu;
 - iii) metoda odhadu dopadu poklesu;
 - iv) délka použité datové řady;
 - v) konzervativní přístup;
 - vi) použití osobního posouzení;
 - vii) případně výběr rizikových faktorů.

Článek 49

Nakládání s vícenásobným selháním

Pokud jde o nakládání s dlužníky, u kterých dojde několikrát v omezeném časovém období definovaném institucí k selhání a vrácení pohledávek (dále jen „vícenásobné selhání“), příslušné orgány posoudí přiměřenost metod používaných institucí a ověří, zda:

- a) jsou definovány výslovné podmínky dříve, než se má za to, že se transakce vrátila do stavu, kdy není v selhání;
- b) se vícenásobná selhání identifikovaná v období stanoveném institucí považují pro účely odhadu LGD za jediné selhání, přičemž datum selhání prvního zjištěného selhání se použije jako příslušné datum selhání a proces vymáhání se zváží od tohoto data do konce procesu vymáhání po posledním zjištěném selhání v tomto období;
- c) délka období, během kterého je vícenásobné selhání pokládáno za jediné selhání, se určuje s ohledem na interní zásady instituce a analýzu zkušeností s historickými údaji o selháních;
- d) se selháními použitými pro účely odhadu PD a konverzních faktorů je nakládáno shodně se selháními použitými pro účely odhadu LGD.

Článek 50

Použití odhadů LGD pro případ hospodářského poklesu

Při posuzování toho, zda je splněn požadavek na použití odhadů LGD pro případ hospodářského poklesu, jak je stanoveno v čl. 181 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce používá odhady LGD pro případ hospodářského poklesu, jsou-li konzervativnější než dlouhodobá průměrná úroveň;
- b) instituce poskytuje pro odůvodnění svých rozhodnutí jak dlouhodobé průměry, tak odhady LGD pro případ hospodářského poklesu;
- c) instituce uplatňuje přísný a dobře zdokumentovaný postup identifikace hospodářského poklesu a posouzení jeho dopadů na míru výtěžnosti a postup vypracování odhadů LGD pro případ hospodářského poklesu;
- d) instituce zahrnuje do odhadů LGD veškeré nepříznivé závislosti, které byly zjištěny mezi vybranými hospodářskými ukazateli na jedné straně a mírou výtěžnosti na straně druhé.

Článek 51

Odhad LGD, ELBE a neočekávané ztráty u expozic v selhání

1. Při posuzování požadavků na odhady LGD u expozic v selhání a na nejlepší odhad očekávané ztráty („EL_{BE}“) podle čl. 181 odst. 1 písm. h) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda instituce používá některý z následujících přístupů, a posoudí přístup používaný institucí:
 - a) přímý odhad LGD u expozic, u nichž došlo k selhání (dále jen „LGD v selhání“), a přímý odhad ELBE;
 - b) přímý odhad ELBE a odhad LGD v selhání jako součet ELBE a navýšení zachycujícího neočekávané ztráty u expozic v selhání, ke kterému by mohlo dojít během období vymáhání pohledávek.
2. Při posuzování přístupu instituce podle odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) metody odhadu LGD v selhání, buď jako přímého odhadu nebo jako navýšení k ELBE, zohledňují možné dodatečné neočekávané ztráty během období vymáhání pohledávek, a zejména zda zohledňují možné nepříznivé změny ekonomických podmínek během očekávané délky procesu vymáhání pohledávek;
 - b) metody odhadu LGD v selhání, buď jako přímého odhadu nebo jako navýšení k ELBE, a odhadu ELBE zohledňují informace o době v selhání a dosavadních zpětně získaných částkách;
 - c) jsou metody odhadu v případě, že instituce používá přímý odhad LGD v selhání, v souladu s požadavky článků 47, 48 a 49;
 - d) je odhad LGD v selhání vyšší než ELBE, nebo pokud se LGD v selhání rovná ELBE, zda jsou u jednotlivých expozic tyto případy omezené a institucí řádně odůvodněné;
 - e) metody odhadu ELBE zohledňují všechny aktuálně dostupné a relevantní informace, a zejména zda zohledňují současné ekonomické podmínky;
 - f) v případě, že specifické úpravy o úvěrové riziko překračují odhady ELBE, jsou tyto rozdíly analyzovány a řádně odůvodněny;
 - g) metody odhadu LGD v selhání, buď jako přímého odhadu nebo jako navýšení k EL_{BE}, a odhadu EL_{BE} jsou jasně zdokumentovány.

Článek 52

Požadavky na řízení kolaterálu, právní jistotu a řízení rizika

Při posuzování toho, zda instituce stanovila interní požadavky na řízení kolaterálu, právní jistotu a řízení rizika, které by byly obecně v souladu s požadavky stanovenými v kapitole 4 oddílu 3 nařízení (EU) č. 575/2013, jak je uvedeno v čl. 181 odst. 1 písm. f) tohoto nařízení, příslušné orgány ověří, zda jsou alespoň zásady a postupy instituce týkající se interních požadavků na oceňování kolaterálu a právní jistotu plně v souladu s požadavky části třetí hlavy II kapitoly 4 oddílu 3 nařízení (EU) č. 575/2013.

ODDÍL 5

Metodika posuzování požadavků specifických pro vlastní odhady konverzních faktorů

Článek 53

Délka historické časové řady

Při posuzování délky období použitého pro odhad konverzních faktorů podle čl. 182 odst. 2 a odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 a nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/72 (dále jen „historická časová řada“) příslušné orgány ověří, zda:

- a) délka historické časové řady zahrnuje alespoň minimální dobu požadovanou v čl. 182 odst. 2 a odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 a případně v nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/72;
- b) v případě, že je dostupná časová řada u daného zdroje údajů delší než minimální období požadované v čl. 182 odst. 2 a odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 a údaje, které z ní byly získány, jsou relevantní pro odhad konverzních faktorů, jsou použity informace z tohoto delšího období;
- c) je u retailových expozic, u nichž instituce nepřikládá všem použitým historickým údajům stejný význam, tato skutečnost odůvodněna lepší predikcí čerpání ze závazků a zda, pokud je na určité období uplatněna nulová nebo velmi malá váha, je tato váha buď řádně odůvodněna, nebo vede ke konzervativnějším odhadům.

Článek 54

Metoda odhadu konverzních faktorů

Při posuzování metody konverzních faktorů podle článku 182 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce posuzuje odhady konverzních faktorů podle stupňů nebo seskupení;
- b) je průměrná skutečná hodnota skutečných konverzních faktorů podle stupňů nebo seskupení transakcí vypočtena na základě průměru váženého počty selhání;
- c) se pro odhad konverzních faktorů používají všechna selhání zjištěná ze zdrojů údajů;
- d) je zohledněna možnost dodatečných čerpání konzervativně, s výjimkou retailových expozic, jsou-li zahrnuty do odhadů LGD;
- e) jsou v odhadu konverzních faktorů zohledněny zásady a strategie instituce týkající se sledování účtů, včetně sledování limitů, a zpracování plateb;
- f) jsou všechny tyto aspekty vhodné pro druh expozic, ke kterým se vztahují:
 - i) funkční a strukturální forma metody odhadu;
 - ii) předpoklady, na nichž je metoda odhadu založena;
 - iii) případně metoda odhadu dopadu poklesu;
 - iv) délka historické časové řady v souladu s článkem 53;
 - v) konzervativní přístup použitý v souladu s článkem 44;
 - vi) osobní posouzení;
 - vii) případně výběr rizikových faktorů.

Článek 55

Použití odhadů konverzních faktorů pro případ hospodářského poklesu

Při posuzování toho, zda je splněn požadavek na použití odhadů konverzních faktorů pro případ hospodářského poklesu, jak je stanoveno v čl. 182 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce používá odhady konverzních faktorů pro případ hospodářského poklesu, jsou-li konzervativnější než dlouhodobá průměrná úroveň;
- b) instituce poskytuje pro odůvodnění svých rozhodnutí jak dlouhodobé průměry, tak odhady konverzních faktorů pro případ hospodářského poklesu;
- c) instituce uplatňuje přísný a dobře zdokumentovaný postup identifikace hospodářského poklesu a posouzení jeho dopadů na čerpání úvěrových limitů a postup vypracování odhadů konverzních faktorů pro případ hospodářského poklesu;
- d) instituce zahrnuje do odhadů konverzních faktorů veškeré nepříznivé závislosti, které byly zjištěny mezi vybranými hospodářskými ukazateli na jedné straně a čerpáním úvěrových limitů na straně druhé.

Článek 56

Požadavky na zásady a strategie týkající se sledování účtů a zpracování plateb

Za účelem posouzení dodržování požadavků týkajících se odhadu konverzních faktorů podle čl. 182 odst. 1 písm. d) a e) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda má instituce zavedeny zásady a strategie týkající se sledování účtů a zpracování plateb a zda má odpovídající systémy a postupy pro denní sledování objemů transakcí.

ODDÍL 6

METODIKA POSUZOVÁNÍ Vlivu ZÁRUK A ÚVĚROVÝCH DERIVÁTŮ

Článek 57

Způsobilost ručitelů a záruk

Při posuzování souladu s požadavky týkajícími se hodnocení vlivu záruk a úvěrových derivátů na rizikové parametry uvedené v článku 183 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce jasně vymezila kritéria pro identifikaci situací, kdy mají být odhady PD nebo odhady LGD upraveny tak, aby zahrnovaly zmírňující účinky záruk, a zda jsou tato kritéria používána soustavně;
- b) zda v případě, že má být pro účely úpravy objemů rizikově vážených expozic použita hodnota PD poskytovatele zajištění v souladu s čl. 153 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013, nejsou do odhadů LGD nebo PD dlužníka zahrnuty zmírňující účinky záruk;
- c) instituce jasně vymezila kritéria pro uznávání ručitelů a záruk pro výpočet objemů rizikově vážených expozic, zejména prostřednictvím vlastních odhadů LGD nebo PD;
- d) instituce dokumentuje kritéria pro úpravu vlastních odhadů LGD nebo PD tak, aby zohledňovala účinky záruk;
- e) instituce ve svých vlastních odhadech LGD nebo PD uznává pouze záruky, které splňují tato kritéria:
 - i) v případě, že je ručitel interně hodnocen institucí v rámci ratingového systému, který příslušné orgány již schválily pro účely přístupu IRB, záruka splňuje požadavky stanovené v čl. 183 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013;
 - ii) v případě, že instituce obdržela povolení používat standardizovaný přístup podle článků 148 a 150 nařízení (EU) č. 575/2013 u expozic vůči subjektům, jako je ručitel, jsou splněny obě tyto podmínky:

- ručitel je zařazen do kategorie expozic v souladu s článkem 147 nařízení (EU) č. 575/2013 jako instituce, ústřední vláda, centrální banka nebo podnikový subjekt, který má úvěrové hodnocení vypracované externí ratingovou agenturou,
 - záruka splňuje požadavky stanovené v člancích 213 až 216 nařízení (EU) č. 575/2013.
- f) instituce splňuje požadavky písmen a) a e), a to i pro úvěrové deriváty na jedno jméno.

ODDÍL 7

METODIKA POSUZOVÁNÍ POŽADAVKŮ NA POHLEDÁVKY NABYTÉ ZA ÚPLATU

Článek 58

Odhady rizikových parametrů u pohledávek vůči podnikům nabytých za úplatu

1. Při posuzování přiměřenosti odhadů PD a LGD u pohledávek vůči podnikům nabytých za úplatu v případě, že instituce odvozuje PD nebo LGD u pohledávek vůči podnikům nabytých za úplatu z odhadu EL podle čl. 160 odst. 2 a čl. 161 odst. 1 písm. e) a f) a z příslušného odhadu PD nebo LGD, příslušné orgány ověří, zda:
 - a) se EL odhaduje z dlouhodobého průměru roční míry celkové ztrátovosti nebo jiným vhodným postupem;
 - b) je postup odhadu celkové ztráty v souladu s konceptem LGD uvedeným v čl. 181 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 575/2013;
 - c) je instituce schopna spolehlivě rozkládat své odhady EL na hodnoty PD a LGD;
 - d) je v případě pohledávek vůči podnikům nabytých za úplatu, u nichž se použije čl. 153 odst. 6 nařízení (EU) č. 575/2013, použit dostatek externích a interních údajů.
2. Při posuzování přiměřenosti odhadů PD a LGD u pohledávek vůči podnikům nabytých za úplatu v jiných případech, než jsou případy uvedené v odstavci 1, příslušné orgány:
 - a) posoudí tyto odhady v souladu s články 42 až 52;
 - b) ověří, zda jsou splněny požadavky článku 184 nařízení (EU) č. 575/2013.

KAPITOLA 9

METODIKA POSUZOVÁNÍ ZAŘAZOVÁNÍ EXPOZIC DO KATEGORIÍ EXPOZIC

Článek 59

Obecné informace

1. Za účelem posouzení, zda instituce dodržuje požadavek na soustavné zařazování každé expozice do jedné kategorie expozic, jak je stanoveno v článku 147 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány posoudí tyto skutečnosti:
 - a) zařazování instituce a její provádění v souladu s článkem 60; metodiku
 - b) posloupnost zařazování expozic do kategorií expozic v souladu s článkem 61;
 - c) zda instituce zohlednila zvláštní aspekty týkající se kategorie retailových expozic v souladu s článkem 62.

2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají příslušné interní zásady, postupy a metodiku zařazování instituce;
 - b) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - c) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - d) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů;
 - e) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou;
 - f) přezkoumají kritéria používaná pracovníky odpovědnými za manuální zařazování expozic do kategorií expozic.
3. Pro účely posouzení podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kterékoli z těchto dalších metod:
 - a) provedou testování vzorků a přezkoumají dokumenty týkající se charakteristik dlužníka a vzniku a udržování expozic;
 - b) přezkoumají funkční dokumentaci příslušných informačních systémů;
 - c) porovnají údaje instituce s veřejně dostupnými údaji, včetně údajů zaznamenaných v databázi vedené orgánem EBA v souladu s čl. 115 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013 nebo v databázích vedených příslušnými orgány;
 - d) ověří, zda instituce dodržuje prováděcí rozhodnutí 2014/908/EU ⁽⁷⁾ o rovnocennosti požadavků na dohled a regulaci v některých třetích zemích nebo územích pro účely zacházení s expozicemi podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013;
 - e) provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají instituci o provedení testů navržených příslušnými orgány;
 - f) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 60

Metodika zařazování a její provádění

1. Při posuzování metodiky zařazování instituce podle článku 147 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) je metodika plně zdokumentována a splňuje všechny požadavky stanovené v článku 147 nařízení (EU) č. 575/2013;
 - b) metodika zohledňuje posloupnost přidělování stanovenou v článku 61;
 - c) metodika zahrnuje seznam regulačních a dohledových režimů třetích zemí považovaných za rovnocenné režimům uplatňovaným v Unii v souladu s prováděcím rozhodnutím 2014/908/EU podle čl. 107 odst. 4, čl. 114 odst. 7, čl. 115 odst. 4 a čl. 116 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013, je-li taková rovnocennost požadována pro zařazení expozice do určité kategorie.
2. Při posuzování provádění metodiky zařazování podle odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda:
 - a) jsou postupy, jimiž se řídí zadávání údajů do informačních systémů a jejich transformace v těchto systémech, dostatečně spolehlivé na to, aby zajistily správné zařazení každé expozice do kategorie expozice;
 - b) mají pracovníci odpovědní za zařazování expozic k dispozici dostatečně podrobná kritéria, aby bylo zařazování jednotné;

⁽⁷⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise 2014/908/EU ze dne 12. prosince 2014 o rovnocennosti požadavků na dohled a regulaci v některých třetích zemích nebo územích pro účely zacházení s expozicemi podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 (Úř. věst. L 359, 16.12.2014, s. 155).

- c) je zařazování do kapitálových expozic, položek představujících sekuritizované expozice a expozic označovaných jako specializované úvěrové expozice podle čl. 147 odst. 8 nařízení (EU) č. 575/2013 prováděno pracovníky, kteří znají podmínky a příslušné podrobnosti transakce, jež identifikaci těchto expozic určují;
 - d) se zařazování provádí na základě nejnovějších dostupných údajů.
3. V případě expozic vůči subjektům kolektivního investování příslušné orgány ověří, zda instituce vyvíjejí maximální úsilí o to, aby podkladové expozice zařadily do příslušných kategorií expozic v souladu s článkem 152 nařízení (EU) č. 575/2013.

Článek 61

Posloupnost zařazování

Při posuzování toho, zda instituce zařazuje expozice do kategorií expozic v souladu s článkem 147 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda je zařazování prováděno v tomto pořadí:

- a) za prvé, expozice, které lze klasifikovat jako kapitálové expozice, položky představující sekuritizované expozice a jiná aktiva nemající povahu úvěrového závazku, jsou do těchto kategorií zařazovány v souladu s čl. 147 odst. 2 písm. e), f) a g) nařízení (EU) č. 575/2013;
- b) za druhé, expozice, které nebyly zařazeny v souladu s písmenem a) a které jsou způsobilé k zařazení do kategorií expozic vůči ústředním vládám a centrálním bankám, expozic vůči institucím, expozic vůči podnikům nebo retailových expozic, jsou do těchto kategorií zařazovány v souladu s čl. 147 odst. 2 písm. a), b), c) a d) nařízení (EU) č. 575/2013;
- c) za třetí, všechny úvěrové závazky, které nebyly zařazeny v souladu s písmenem a) nebo b), se zařadí do kategorie expozic vůči podnikům v souladu s čl. 147 odst. 7 nařízení (EU) č. 575/2013.

Článek 62

Specifické požadavky na retailové expozice

1. Při posuzování zařazování expozic do kategorií retailových expozic podle článku 147 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce rozlišuje expozice vůči fyzickým osobám a malým a středním podnikům konzistentním způsobem a na základě jasných kritérií;
- b) pro účely sledování dodržování limitu stanoveného v čl. 147 odst. 5 písm. a) bodě ii) nařízení (EU) č. 575/2013 má instituce zavedeny přiměřené postupy a mechanismy pro:
 - i) identifikaci ekonomicky spjatých skupin klientů a sloučení příslušných expozic, které každá instituce a její mateřský podnik nebo dceřiné podniky vedou vůči této ekonomicky spjaté skupině klientů;
 - ii) posouzení případů, kdy byl překročen limit;
 - iii) zajištění toho, aby expozice vůči malému a střednímu podniku, u níž byl překročen limit, byla bez zbytečného odkladu znovu zařazena do kategorie expozic vůči podnikům.

2. Při ověřování, zda nejsou retailové expozice řízeny individuálně do té míry jako expozice v kategorii expozic vůči podnikům ve smyslu čl. 147 odst. 5 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, zohlední příslušné orgány alespoň tyto složky úvěrového procesu:

- a) marketingové a prodejní činnosti;
- b) druh produktu;
- c) ratingový proces;

- d) ratingový systém;
- e) proces rozhodování o poskytnutí úvěru;
- f) metody snižování úvěrového rizika;
- g) proces sledování;
- h) proces výběru a vymáhání.

3. Při určování toho, zda jsou splněna kritéria stanovená v čl. 147 odst. 5 písm. c) a d) nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány prověří, zda je zařazení expozic v souladu s liniemi podnikání instituce a se způsobem, jakým jsou tyto expozice řízeny.

4. Příslušné orgány ověří, zda instituce zařazuje každou retailovou expozici do jedné kategorie expozic, na kterou se vztahuje příslušný korelační koeficient v souladu s čl. 154 odst. 1, 3 a 4 nařízení (EU) č. 575/2013:

- a) pro účely ověření souladu s čl. 154 odst. 4 písm. d) a e) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
 - i) je volatilita ztrátovosti u portfolia kvalifikovaných revolvingových retailových expozic nízká ve srovnání s jejich průměrnou úrovní ztrátovosti, a to posouzením porovnání volatility ztrátovosti u portfolia kvalifikovaných revolvingových retailových expozic s jinými retailovými expozicemi nebo jinými referenčními hodnotami provedeným institucí;
 - ii) je řízení rizik portfolia kvalifikovaných revolvingových retailových expozic v souladu s charakteristikami podkladového rizika, včetně ztrátovosti;
- b) pro účely ověření souladu s čl. 154 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda je všem expozicím, u nichž je při vlastních odhadech LGD použit kolaterál ve formě nemovitého majetku v souladu s čl. 181 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) č. 575/2013, přidělen koeficient korelace stanovený v čl. 154 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013.

KAPITOLA 10

METODIKA POSUZOVÁNÍ ZÁTĚŽOVÉHO TESTU POUŽITÉHO PŘI HODNOCENÍ KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI

Článek 63

Obecné informace

1. Při posuzování spolehlivosti zátěžového testu instituce používaného při hodnocení kapitálové přiměřenosti podle článku 177 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří všechny tyto skutečnosti:

- a) přiměřenost metod používaných při navrhování zátěžových testů v souladu s článkem 64;
- b) spolehlivost organizace postupu zátěžového testování v souladu s článkem 65;
- c) integraci zátěžových testů do procesů řízení rizik a kapitálu v souladu s článkem 66.

2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:

- a) přezkoumají vnitřní zásady, metody a postupy instituce týkající se navrhování a provádění zátěžového testu;
- b) přezkoumají výsledky zátěžového testu instituce;
- c) přezkoumají úlohy a povinnosti útvarů a vedoucích orgánů zapojených do navrhování, schvalování a provádění zátěžového testu;

- d) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - e) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - f) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů;
 - g) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely posouzení podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kterékoli z těchto dalších metod:
- a) přezkoumají funkční dokumentaci informačních systémů používaných pro zátěžový test;
 - b) požádají instituci o provedení výpočtu zátěžového testu na základě alternativních předpokladů;
 - c) provedou vlastní výpočty zátěžových testů na základě údajů instituce pro určité druhy expozic;
 - d) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 64

Přiměřenost metod používaných při navrhování zátěžových testů

1. Při posuzování přiměřenosti metod používaných při navrhování zátěžových testů používaných institucí při hodnocení kapitálové přiměřenosti v souladu s článkem 177 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:
- a) jsou testy smysluplné, přiměřeně konzervativní a schopné identifikovat dopady vážných, ale možných scénářů pro případ recese na celkové kapitálové požadavky instituce k úvěrovému riziku;
 - b) se testy vztahují alespoň na všechna významná portfolia IRB;
 - c) jsou tyto metody přiměřeně v souladu s metodami používanými institucí pro účely zátěžových testů rozložení vnitřně stanoveného kapitálu;
 - d) je dokumentace metodiky zátěžových testů, včetně interních a externích údajů i údajů z odborných posudků, dostatečně podrobná, aby umožnila třetím stranám porozumět odůvodnění zvolených scénářů a zátěžový test zopakovat.
2. Pro účely posouzení podle odst. 1 písm. a) příslušné orgány ověří, zda zátěžové testy obsahují alespoň tyto kroky:
- a) identifikaci scénářů, včetně závažných, ale možných scénářů pro případ recese, a úpravy scénáře předpokládající zhoršení úvěrové kvality poskytovatelů zajištění v souladu s čl. 153 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013;
 - b) posouzení dopadu identifikovaných scénářů na rizikové parametry instituce, migraci mezi ratingy, očekávané ztráty a výpočet kapitálových požadavků k úvěrovému riziku;
 - c) posouzení přiměřenosti kapitálových požadavků.
3. Při posuzování přiměřenosti scénářů uvedených v odst. 2 písm. a) příslušné orgány ověří spolehlivost těchto metodik:
- a) metodiky pro identifikaci skupiny ekonomických hybných sil;
 - b) metodiky pro vytváření zátěžových scénářů, včetně jejich závažnosti, doby trvání a pravděpodobnosti výskytu;
 - c) metodiky pro prognózu dopadu každého scénáře na příslušné rizikové parametry.

Článek 65

Organizace postupu zátěžového testování

Při posuzování spolehlivosti organizace postupu zátěžového testování používaného institucí při hodnocení kapitálové přiměřenosti v souladu s článkem 177 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda:

- a) se zátěžový test provádí pravidelně a nejméně jednou ročně;
- b) jsou jasné definovány úlohy a povinnosti útvaru nebo útvarů odpovědných za návrh a provedení zátěžového testu;
- c) jsou výsledky zátěžových testů schvalovány na odpovídající úrovni řízení a vrcholné vedení je včas informováno o výsledcích;
- d) provádění zátěžových testů účinně podporuje infrastruktura IT.

Článek 66

Integrace zátěžových testů do procesů řízení rizik a kapitálu

Při posuzování integrace zátěžových testů do procesů řízení rizik a kapitálu instituce pro účely článku 177 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) instituce zohledňuje výsledky zátěžových testů ve svém rozhodovacím procesu, zejména pokud jde o řízení rizik a kapitálu;
- b) instituce zohledňuje výsledky zátěžových testů v rámci procesu řízení kapitálu a identifikuje možné události nebo budoucí změny ekonomických podmínek pro účely kapitálových požadavků.

KAPITOLA 11

METODIKA POSUZOVÁNÍ VÝPOČTU KAPITÁLOVÝCH POŽADAVKŮ

Článek 67

Obecné informace

1. Při posuzování toho, zda instituce vypočítává kapitálové požadavky pomocí svých rizikových parametrů pro různé kategorie expozic v souladu s čl. 110 odst. 2 a 3, čl. 144 odst. 1 písm. g) a články 151 až 168 nařízení (EU) č. 575/2013 a je schopna provádět podávání zpráv požadované článkem 430 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří všechny tyto skutečnosti:

- a) spolehlivost systému použitého pro výpočet kapitálových požadavků v souladu s článkem 68;
- b) kvalitu údajů v souladu s článkem 69;
- c) správnost uplatňování metodiky a postupů u různých kategorií expozic v souladu s článkem 70;
- d) organizaci procesu výpočtu kapitálových požadavků v souladu s článkem 71.

2. Pokud jde o skupiny, zohlední příslušné orgány pro účely posouzení podle odstavce 1 strukturu bankovní skupiny a zavedené úlohy a povinnosti mateřského podniku a jeho dceřiných podniků.

3. Pro účely ověření podle odstavců 1 a 2 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
- a) přezkoumají vnitřní zásady a postupy instituce, pokud jde o proces výpočtu kapitálových požadavků, včetně zdrojů údajů, metod výpočtu a použitých kontrol;
 - b) přezkoumají příslušné úlohy a povinnosti různých útvarů a vnitřních orgánů zapojených do procesu výpočtu kapitálových požadavků;
 - c) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - d) přezkoumají dokumentaci testů výpočetního systému, včetně scénářů zahrnutých do testů, jejich výsledků a schválení;
 - e) přezkoumají příslušné kontrolní zprávy, včetně výsledků porovnání údajů pocházejících z jiných zdrojů;
 - f) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - g) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů;
 - h) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
4. Pro účely posouzení podle odstavce 1 a 2 mohou příslušné orgány použít také kterékoli z těchto dalších metod:
- a) přezkoumají funkční dokumentaci informačních systémů používaných pro výpočet kapitálových požadavků;
 - b) požádají instituci o provedení živého výpočtu kapitálových požadavků u určitých druhů expozic;
 - c) provedou vlastní testování výpočtu kapitálových požadavků na vzorku údajů instituce u určitých druhů expozic;
 - d) provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají instituci o provedení testů navržených příslušnými orgány;
 - e) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 68

Spolehlivost systému použitého pro výpočet kapitálových požadavků

Při posuzování spolehlivosti systému instituce použitého k výpočtu kapitálových požadavků podle čl. 144 odst. 1 písm. g) nařízení (EU) č. 575/2013 kromě požadavků stanovených v člancích 72 až 75 týkajících se metodiky posuzování správy údajů příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou kontrolní testy prováděné institucí pro potvrzení souladu výpočtu kapitálových požadavků s články 151 až 168 nařízení (EU) č. 575/2013 úplné;
- b) jsou tyto kontrolní testy spolehlivé, a zejména zda jsou výpočty prováděné v systému používaném pro kapitálové požadavky v souladu s výpočty prováděnými v alternativním výpočetním nástroji;
- c) je četnost kontrolních testů prováděných institucí přiměřená a testy se provádějí alespoň v okamžiku zavedení algoritmů pro výpočet kapitálových požadavků a ve všech ostatních případech, kdy jsou provedeny změny systému.

Článek 69

Kvalita údajů

1. Při posuzování kvality údajů použitých pro výpočet kapitálových požadavků uvedených v čl. 144 odst. 1 písm. g) nařízení (EU) č. 575/2013 kromě požadavků uvedených v článku 73 příslušné orgány ověří mechanismy a postupy používané institucí pro identifikaci hodnot expozic se všemi relevantními charakteristikami, včetně údajů týkajících se rizikových parametrů a technik snižování úvěrového rizika. Příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou rizikové parametry úplné, včetně případů, kdy jsou chybějící parametry nahrazeny standardními hodnotami, a pokud je takové nahrazení provedeno, zda je konzervativní, odůvodněné a zdokumentované;
- b) je rozsah hodnot parametrů v souladu s regulačními a minimálními hodnotami stanovenými v člancích 160 až 164 nařízení (EU) č. 575/2013;
- c) jsou údaje použité při výpočtu kapitálových požadavků v souladu s údaji používanými v jiných interních procesech;
- d) je použití rizikových parametrů v souladu s charakteristikami expozice, a zejména zda je přiřazená hodnota LGD přesná a v souladu s druhem expozice a kolaterálu použitými k zajištění expozice v souladu s článkem 164 a čl. 230 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013;
- e) je výpočet hodnoty expozice správný, a zejména zda se dohody o započtení a klasifikace podrozvahových položek používají v souladu s článkem 166 nařízení (EU) č. 575/2013;
- f) v případě, že se u akciových expozic použije metoda PD/LGD, jsou klasifikace expozic a použití rizikových parametrů správné v souladu s článkem 165 nařízení (EU) č. 575/2013.

2. Při posuzování souladu údajů použitých k výpočtu kapitálových požadavků s údaji použitými pro interní účely v souladu s články 18 až 22 týkajícími se metodiky posuzování kontroly používání a kontroly zkušeností příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou zavedeny vhodné kontrolní a smladovací mechanismy, které zajišťují, aby hodnoty rizikových parametrů používaných při výpočtu kapitálových požadavků byly v souladu s hodnotami parametrů používaných pro interní účely;
- b) jsou zavedeny vhodné kontrolní a smladovací mechanismy, které zajišťují, aby hodnota expozic, u nichž se počítají kapitálové požadavky, byla v souladu s účetními údaji;
- c) je výpočet kapitálových požadavků u všech expozic zahrnutých do hlavní účetní knihy instituce úplný a zda je rozdělení expozic podle přístupu IRB a podle standardizovaného přístupu v souladu s články 148 a 150 nařízení (EU) č. 575/2013.

Článek 70

Správnost uplatňování metodiky a postupů u různých kategorií expozic

Při posuzování správnosti uplatňování metodiky a postupů výpočtu kapitálových požadavků podle čl. 144 odst. 1 písm. g) nařízení (EU) č. 575/2013 u různých kategorií expozic příslušné orgány ověří, zda:

- a) je správně použit vzorec rizikové váhy podle článků 153 a 154 nařízení (EU) č. 575/2013 se zohledněním zařazování expozic do kategorií expozic;
- b) je výpočet korelačního koeficientu proveden na základě charakteristik expozic, a zejména zda použitý parametr celkového prodeje vychází z konsolidovaných finančních informací;

- c) je-li objem rizikově vážené expozice upraven v souladu s čl. 153 odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013, je úprava založena na všech těchto faktorech:
- i) informace o PD poskytovatele zajištění jsou uplatňovány správně;
 - ii) PD poskytovatele zajištění se odhaduje s použitím ratingového systému, který byl schválen příslušnými orgány v rámci přístupu IRB;
- d) je výpočet parametru splatnosti správný, a zejména:
- i) zda se pro účely výpočtu parametru splatnosti používá datum uplynutí platnosti transakce podle čl. 162 odst. 2 písm. f) nařízení (EU) č. 575/2013;
 - ii) zda v případech, kdy je parametr splatnosti nižší než jeden rok, je tato skutečnost dostatečně odůvodněna a zdokumentována pro účely čl. 162 odst. 1, 2 a 3 nařízení (EU) č. 575/2013;
- e) jsou minimální úrovně expozičně vážené průměrné hodnoty LGD u retailových expozic zajištěných obytnými nemovitostmi a obchodními nemovitostmi, na které neposkytla záruky ústřední vláda podle čl. 164 odst. 4 a 5 nařízení (EU) č. 575/2013, vypočítávány na souhrnné úrovni všech retailových expozic zajištěných obytnými nemovitostmi, resp. obchodními nemovitostmi, a zda v případě, že je expozičně vážená průměrná hodnota LGD na souhrnné úrovni nižší než příslušné úrovně, instituce soustavně uplatňuje příslušné úpravy;
- f) je použití různých přístupů u různých akciových portfolií, používá-li instituce pro interní řízení rizik různé přístupy v souladu s článkem 155 nařízení (EU) č. 575/2013, správné, a zejména zda zvolený přístup:
- i) nevede k podhodnocování kapitálových požadavků;
 - ii) je konzistentní, a to dlouhodobě;
 - iii) je odůvodněn interními postupy řízení rizik;
- g) je v případě, že je použita metoda zjednodušené rizikové váhy v souladu s čl. 155 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013, použití rizikových vah správné, a zejména zda se riziková váha 190 % používá pouze pro dostatečně diverzifikovaná portfolia, u kterých instituce prokázala, že v důsledku diverzifikace portfolia bylo dosaženo významného snížení rizika ve srovnání s rizikem jednotlivých expozic v portfoliu;
- h) je výpočet rozdílu mezi výši očekávaných ztrát a úpravami o úvěrové riziko, dodatečných úprav ocenění a jiných odpočtů kapitálu v souladu s článkem 159 nařízení (EU) č. 575/2013 správný, a zejména:
- i) zda se výpočet provádí odděleně u portfolia expozic, u nichž došlo k selhání, a u portfolia expozic, které nejsou v selhání;
 - ii) zda v případě, že výsledkem výpočtu provedeného u portfolia v selhání je záporná částka, není tato částka použita k vyrovnání kladných částek získaných z výpočtu provedeného u portfolia expozic, které nejsou v selhání;
 - iii) zda se výpočet provádí bez zohlednění daňových účinků;
- i) se různé přístupy k zacházení s expozicemi ve formě podílových jednotek nebo akcií v subjektech kolektivního investování používají správně, a zejména:
- i) zda instituce správně rozlišuje expozice v subjektech kolektivního investování, na něž se vztahuje průhledový přístup, jak je stanoveno v čl. 152 odst. 1 a 2 nařízení (EU) č. 575/2013, od jiných expozic v subjektech kolektivního investování;
 - ii) zda expozice v subjektech kolektivního investování, s nimiž se zachází podle čl. 152 odst. 1 nebo 2 nařízení (EU) č. 575/2013, splňují kritéria způsobilosti podle čl. 132 odst. 3 uvedeného nařízení;

iii) v případě, že instituce používá pro výpočet objemů rizikově vážených expozic přístup stanovený v čl. 152 odst. 4 nařízení (EU) č. 575/2013, zda:

- správnost výpočtu potvrdí externí auditor;
- jsou multiplikační faktory stanovené v čl. 152 odst. 2 písm. b) bodech i) a ii) nařízení (EU) č. 575/2013 používány správně;
- zda v případě, že instituce při výpočtu objemů rizikově vážených expozic spoléhá na výpočet třetí strany, tato třetí strana splňuje požadavky čl. 152 odst. 4 písm. a) a b) nařízení (EU) č. 575/2013.

Článek 71

Organizace procesu výpočtu kapitálových požadavků

Při posuzování spolehlivosti procesu výpočtu kapitálových požadavků podle článku 144 odst. 1 písm. g) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) je jasné vymezeno rozdělení odpovědností útvaru nebo útvarů pověřených kontrolou a řízením procesu výpočtu, a zejména rozdělení odpovědností za specifické kontroly, které mají být v každém kroku procesu výpočtu provedeny;
- b) příslušné postupy, včetně postupů zálohování, zajišťují, že je výpočet kapitálových požadavků prováděn v souladu s článkem 430 nařízení (EU) č. 575/2013;
- c) všechny vstupní údaje, včetně hodnot rizikových parametrů a předchozích verzí systému, jsou uloženy tak, aby umožňovaly replikaci výpočtu kapitálových požadavků;
- d) jsou výsledky výpočtu schvalovány na odpovídající úrovni řízení a vrcholné vedení je informováno o možných chybách nebo nepřesnostech výpočtu a opatřeních, která je třeba přijmout.

KAPITOLA 12

METODIKA POSUZOVÁNÍ SPRÁVY ÚDAJŮ

Článek 72

Obecné informace

1. Při posuzování souladu s požadavky na správu údajů stanovenými v čl. 144 odst. 1 písm. d) a v článku 176 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí všechny tyto skutečnosti:

- a) kvalitu interních, externích nebo sdílených údajů, včetně procesu řízení kvality údajů, v souladu s článkem 73;
- b) dokumentaci a vykazování údajů v souladu s článkem 74;
- c) příslušnou infrastrukturu IT v souladu s článkem 75.

2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:

- a) přezkoumají zásady, metody a postupy řízení kvality údajů, které se vztahují k údajům používaným v rámci přístupu IRB;
- b) přezkoumají příslušné zprávy o kvalitě údajů i jejich závěry, zjištění a doporučení;

- c) přezkoumají zásady infrastruktury IT a postupy správy informačních systémů, včetně zásad plánování pro nepředvídané události, které jsou relevantní pro informační systémy používané v rámci přístupu IRB;
 - d) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - e) přezkoumají příslušná zjištění interního auditu nebo jiných kontrolních funkcí instituce;
 - f) přezkoumají zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během příslušných auditů;
 - g) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely posouzení podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kterékoli z těchto dalších metod:
- a) provedou vlastní testy s použitím údajů instituce nebo požádají instituci o provedení testů navržených příslušnými orgány;
 - b) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 73

Kvalita údajů

1. Při posuzování kvality interních, externích nebo sdílených údajů nezbytných pro účinnou podporu postupu měření a řízení úvěrového rizika v souladu s čl. 144 odst. 1 písm. d) a článkem 176 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří:
- a) úplnost hodnot v attributech, které je vyžadují;
 - b) přesnost údajů, která zajišťuje, že údaje jsou v podstatě bez chyb;
 - c) soulad údajů, který zajišťuje, že daný soubor údajů lze přiřadit k různým zdrojům údajů instituce;
 - d) včasnost hodnot údajů, která zajišťuje, že hodnoty jsou aktuální;
 - e) jedinečnost údajů, která zajišťuje, že souhrnné údaje neobsahují duplicity způsobené filtry nebo jinými transformacemi zdrojových údajů;
 - f) validita údajů, která zajišťuje, že údaje jsou založeny na odpovídajícím systému klasifikace, který je dostatečně přísný, aby byla zajištěna jejich přijatelnost;
 - g) sledovatelnost údajů, která zajišťuje, že lze snadno sledovat historii, zpracování a umístění zohledněných údajů.
2. Při posuzování procesu řízení kvality údajů příslušné orgány ověří, zda:
- a) jsou zavedena všechna tato opatření:
 - i) vhodné standardy kvality údajů, které stanoví cíle a celkový rozsah procesu řízení kvality údajů;
 - ii) vhodné zásady, normy a postupy pro shromažďování, ukládání, migraci, aktualizaci a používání údajů;
 - iii) postupy průběžné aktualizace a zlepšování procesu řízení kvality údajů;
 - iv) soubor kritérií a postupů pro zjištění souladu s normami kvality údajů, a zejména obecná kritéria a postup porovnávání údajů mezi systémy i v rámci systémů, včetně účetních údajů a údajů založených na interním ratingu;
 - v) vhodné postupy interního posuzování a neustálého zlepšování kvality údajů, včetně postupu vydávání interních doporučení k řešení problémů v oblastech, které je třeba zlepšit, a postupu provádění těchto doporučení podle priority na základě jejich významnosti, a zejména procesu řešení podstatných nesrovnalostí vzniklých během procesu porovnávání údajů;

- b) je zajištěna dostatečná míra nezávislosti procesu shromažďování údajů na procesu řízení kvality údajů, případně včetně oddělení organizační struktury a personálu.

Článek 74

Dokumentace a vykazování údajů

1. Při posuzování dokumentace údajů nezbytných pro účinnou podporu postupu měření a řízení úvěrového rizika v souladu s čl. 144 odst. 1 písm. d) a článkem 176 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí všechny tyto skutečnosti:

- a) specifikaci souboru databází, a zejména:
- i) celkovou mapu databází zapojených do výpočetních systémů používaných pro účely přístupu IRB;
 - ii) příslušné zdroje údajů;
 - iii) příslušné postupy extrakce a transformace údajů a kritéria použita v tomto ohledu;
 - iv) příslušné funkční specifikace databází, včetně jejich velikosti, data vytvoření, datových slovníků upřesňujících obsah polí a různých hodnot, které jsou do polí vloženy, s jasnými definicemi datových položek;
 - v) příslušné technické specifikace databází, včetně typu databáze, tabulek, systému správy databází a architektury databází a datových modelů uvedených v jakémkoli standardním záznamu modelování dat;
 - vi) příslušné pracovní toky a postupy týkající se shromažďování údajů a ukládání údajů;
- b) zásady správy údajů a rozdělení odpovědností, včetně profilů uživatelů a vlastníků údajů;
- c) transparentnost, dostupnost a jednotnost kontrol prováděných v rámci správy údajů.
2. Při posuzování vykazování údajů příslušné orgány zejména ověří, zda vykazování údajů:
- a) určuje rozsah zpráv nebo přezkumů, zjištění a případně doporučení k řešení zjištěných slabin nebo nedostatků;
 - b) je sdělováno vrcholnému vedení a vedoucímu orgánu instituce s dostatečnou četností a zda je úroveň příjemce vykazování údajů v souladu s organizační strukturou instituce a typem a významem informací;
 - c) je prováděno pravidelně a případně i jednorázově;
 - d) poskytuje náležité důkazy o tom, že instituce uvedená doporučení dostatečně zohledňuje a řádně provádí.

Článek 75

Infrastruktura IT

1. Při posuzování architektury informačních systémů, jejich významu pro ratingové systémy instituce a pro uplatňování přístupu IRB podle článku 144 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí všechny tyto skutečnosti:

- a) architekturu informačních systémů včetně všech aplikací, jejich rozhraní a interakcí;
- b) vývojový diagram zobrazující mapu klíčových aplikací, databází a složek informačního systému zapojených do uplatňování přístupu IRB a týkajících se ratingových systémů;

- c) přidělení vlastníků informačních systémů;
 - d) kapacitu, škálovatelnost a efektivitu informačních systémů;
 - e) příručky informačních systémů a databází.
2. Při posuzování spolehlivosti, bezpečnosti a zabezpečení infrastruktury IT, která je důležitá pro ratingové systémy instituce a pro uplatňování přístupu IRB, příslušné orgány ověří, zda:
- a) infrastruktura IT podporuje běžné i mimořádné procesy instituce včas, automaticky a flexibilním způsobem;
 - b) je náležitě ošetřeno riziko pozastavení kapacity infrastruktury IT („selhání“), riziko ztráty údajů a riziko nesprávného hodnocení („chyby“);
 - c) je infrastruktura IT dostatečně chráněna proti krádeži, podvodu, manipulaci nebo sabotáži dat nebo systémů ze strany interních pracovníků se zlými úmysly nebo externích osob.
3. Při posuzování infrastruktury IT, která je důležitá pro ratingové systémy instituce a pro uplatňování přístupu IRB, příslušné orgány ověří, zda:
- a) jsou zavedeny a pravidelně testovány postupy zálohování informačních systémů, dat a dokumentace;
 - b) jsou u kritických informačních systémů zavedeny akční plány kontinuity;
 - c) jsou definovány a pravidelně testovány postupy obnovy informačních systémů v případě selhání;
 - d) je správa uživatelů informačních systémů v souladu s příslušnými zásadami a postupy instituce;
 - e) jsou u kritických informačních systémů zavedeny auditní stopy;
 - f) je řízení změn informačních systémů přiměřené a sledování změn se vztahuje na všechny informační systémy.
4. Při posuzování toho, zda je infrastruktura IT, která je důležitá pro ratingové systémy instituce a pro uplatňování přístupu IRB, pravidelně a případně i jednorázově přezkoumávána, příslušné orgány ověří, zda:
- a) pravidelné sledování a jednorázové přezkumy vedou ke vzniku doporučení zaměřených na odstranění slabin nebo nedostatků, pokud jsou zjištěny;
 - b) jsou zjištění a doporučení uvedená v písmenu a) sdělena vrcholnému vedení a vedoucímu orgánu instituce;
 - c) jsou k dispozici náležitě důkazy o tom, že instituce uvedená doporučení náležitě zohledňuje a provádí.

KAPITOLA 13

METODIKA POSUZOVÁNÍ INTERNÍCH MODELŮ PRO AKCIOVÉ EXPOZICE

Článek 76

Obecné informace

1. Při posuzování toho, zda je instituce schopna vytvořit a validovat interní model pro akciové expozice a zařadit každou expozici do rozsahu použití přístupu interních modelů pro akciové expozice, jak je požadováno v čl. 144 odst. 1 písm. f) a h) a v člancích 186, 187 a 188 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány posoudí všechny tyto skutečnosti:
- a) přiměřenost údajů v souladu s článkem 77;
 - b) přiměřenost modelů v souladu s článkem 78;

- c) komplexnost programu zátěžového testování v souladu s článkem 79;
 - d) integritu modelu a procesu modelování podle článku 80;
 - e) přiměřenost zařazování expozic pro metodu interních modelů v souladu s článkem 81;
 - f) přiměřenost funkce validace v souladu s článkem 82.
2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
- a) přezkoumají příslušné interní zásady a postupy instituce;
 - b) přezkoumají technickou dokumentaci instituce týkající se metodiky a procesu vývoje interních modelů pro akciové expozice;
 - c) přezkoumají a kriticky posoudí příslušné příručky pro vývoj, metodiky a postupy;
 - d) přezkoumají úlohy a povinnosti různých útvarů a vnitřních orgánů zapojených do navrhování, validace a používání interního modelu pro kapitálové expozice;
 - e) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, nebo výborů;
 - f) přezkoumají příslušné zprávy o fungování interních modelů pro kapitálové expozice a doporučení útvaru řízení úvěrového rizika, funkce validace, funkce interního auditu nebo jakékoli jiné kontrolní funkce instituce;
 - g) přezkoumají příslušné zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během sledování, validací a auditů;
 - h) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely posouzení podle odstavce 1 mohou příslušné orgány použít také kterékoli z těchto dalších metod:
- a) vyžádají si údaje použité při vývoji interních modelů pro kapitálové expozice a provedou jejich analýzu;
 - b) provedou vlastní odhady hodnoty v riziku nebo budou replikovat odhady instituce s použitím příslušných údajů poskytnutých institucí;
 - c) vyžádají si poskytnutí dodatečné dokumentace nebo analýzy dokládající metodická rozhodnutí a získané výsledky;
 - d) přezkoumají funkční dokumentaci informačních systémů používaných pro výpočet hodnoty v riziku;
 - e) přezkoumají další příslušné dokumenty instituce.

Článek 77

Přiměřenost údajů

Při posuzování přiměřenosti údajů zachycujících rozdělení skutečných výnosů u akciových expozic podle čl. 186 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) tyto údaje představují rizikový profil specifických akciových expozic instituce;
- b) jsou tyto údaje dostatečné k poskytnutí statisticky spolehlivých odhadů ztráty nebo zda byly odpovídajícím způsobem upraveny tak, aby bylo dosaženo přiměřeně realistických a konzervativních výstupů modelu;
- c) použité údaje pocházejí z externích zdrojů nebo v případě, že jsou použity interní údaje, jsou tyto údaje nezávisle přezkoumány příslušnou kontrolní funkcí instituce;

- d) tyto údaje odrážejí nejdelší možné období, aby bylo možné provést konzervativní odhad potenciálních ztrát v příslušném dlouhodobém nebo hospodářském cyklu, a zejména zda zahrnují období velké finanční zátěže významné pro portfolio instituce;
- e) v případě, že se používají převedené čtvrtletní údaje z kratšího období, je postup převodu podpořen empirickými důkazy za použití rozvinutého a zdokumentovaného postupu a je používán konzervativně a soustavně;
- f) je zvolen nejdelší časový horizont, který umožňuje odhad 99. percentilu s nepřekrývajícími se pozorováními.

Článek 78

Přiměřenost modelů

Při posuzování přiměřenosti modelů používaných k odhadu rozdělení výnosů akcií pro výpočet kapitálových požadavků podle čl. 186 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda:

- a) model odpovídá rizikovému profilu a složitosti akciového portfolia instituce a zda v případě, že má instituce podstatné podíly, jejichž hodnoty jsou ze své podstaty vysoce nelineární, model tuto skutečnost vhodným způsobem zohledňuje;
- b) je přiřazování jednotlivých pozic k odhadům, tržním indexům a rizikovým faktorům realistické, věrohodné a koncepčně správné;
- c) jsou vybrané rizikové faktory vhodné a účinně odrážejí obecné i specifické riziko;
- d) model odpovídajícím způsobem objasňuje cenové změny v průběhu času;
- e) model zachycuje jak rozsah potenciálních koncentrací, tak změny jejich složení.

Článek 79

Komplexnost programu zátěžového testování

1. Při posuzování komplexnosti programu zátěžového testování požadovaného podle čl. 186 písm. g) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda je instituce schopna poskytnout odhady ztráty v rámci alternativních nepříznivých scénářů a zda se tyto scénáře liší od scénářů používaných interním modelem, avšak přesto je pravděpodobné, že mohou nastat.

2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 příslušné orgány ověří, zda:

- a) jsou alternativní nepříznivé scénáře relevantní pro specifické podíly držené institucí, odrážejí významné ztráty instituce a zachycují účinky, které nejsou zohledněny ve výsledcích modelu;
- b) jsou výsledky modelu v rámci alternativních nepříznivých scénářů používány v současných postupech řízení rizik akciového portfolia a jsou pravidelně vykazovány vrcholnému vedení;
- c) jsou alternativní nepříznivé scénáře pravidelně přezkoumávány a aktualizovány.

Článek 80

Integrita modelu a procesu modelování

1. Při posuzování integrity modelů a procesu modelování, jak požaduje článek 187 nařízení (EU) č. 575/2013, příslušné orgány ověří, zda:

- a) je interní model plně integrován do řízení investičního akciového portfolia, do celkových řídicích informačních systémů instituce a do infrastruktury řízení rizik instituce a používá se ke sledování investičních limitů a rizika akciových expozic;

- b) je útvar pro modelování kompetentní a nezávislý na útvaru odpovědném za řízení jednotlivých investic.
2. Pro účely posouzení podle odst. 1 písm. a) příslušné orgány ověří, zda:
- a) jsou vedoucí orgán instituce a vrcholné vedení aktivně zapojeny do procesu řízení rizik v tom smyslu, že mají schválený soubor investičních limitů, který vychází mimo jiné z výsledků interního modelu;
 - b) jsou zprávy vypracované útvarem řízení rizika přezkoumávány osobami na takové úrovni vedení, jež disponuje dostatečnou pravomocí, aby mohlo prosadit snížení pozic i snížení celkové rizikové expozice instituce;
 - c) jsou zavedeny akční plány pro krizové situace na trhu, které ovlivňují činnosti v rámci působnosti modelu, a popisují události, které je vyvolají, i plánovaná opatření.
3. Pro účely posouzení podle odst. 1 písm. b) příslušné orgány ověří, zda:
- a) pracovníci a vrcholní manažeři odpovědní za útvar pro modelování neprovádějí úkoly související s řízením jednotlivých investic;
 - b) vrcholní manažeři útvarů pro modelování a útvarů odpovědných za řízení jednotlivých investic mají na úrovni vedoucího orgánu instituce nebo jím jmenovaného výboru různé hierarchické vztahy;
 - c) odměňování pracovníků a vrcholných manažerů odpovědných za útvar pro modelování není spojeno s plněním úkolů souvisejících s řízením jednotlivých investic.

Článek 81

Přiměřenost zařazování expozic pro metodu interních modelů

Při posuzování přiměřenosti zařazení každé expozice v rozsahu použití přístupu k akciovým expozicím v rámci metody interních modelů v souladu s čl. 144 odst. 1 písm. h) nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány posoudí definice, procesy a kritéria pro zařazení nebo revizi zařazení.

Článek 82

Přiměřenost funkce validace

Při posuzování přiměřenosti funkce validace, pokud jde o požadavky uvedené v čl. 144 odst. 1 písm. f) a v článku 188 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány použijí články 10 až 13 a ověří, zda:

- a) instituce porovnává první percentil skutečných výnosů akcií s modelovanými odhady alespoň čtvrtletně;
- b) porovnání uvedené v písmenu a) využívá období sledování, které činí nejméně jeden rok, a časový horizont, který umožňuje výpočet prvního percentilu na základě nepřekrývajících se pozorování;
- c) v případě, že je procentní podíl pozorování pod odhadovaným prvním percentilem výnosů akcií vyšší než 1 %, je tato skutečnost institucí náležitě odůvodněna a jsou přijata příslušná nápravná opatření.

KAPITOLA 14

METODIKA POSUZOVÁNÍ ŘÍZENÍ ZMĚN RATINGOVÝCH SYSTÉMŮ

Článek 83

Obecné informace

1. Při posuzování toho, zda instituce dodržuje požadavky týkající se řízení změn a dokumentace změn, rozsahu použití ratingového systému nebo rozsahu použití metody interních modelů u akciových expozic a změn ratingových systémů nebo metody interních modelů u akciových expozic podle čl. 143 odst. 3 a 4 a čl. 175 odst. 2 nařízení (EU) č. 575/2013 příslušné orgány ověří, zda je strategie instituce týkající se těchto změn (dále jen „strategie změn“) řádně zavedená a splňuje požadavky článků 2 až 5, článku 8 a přílohy I nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014.
2. Pro účely posouzení podle odstavce 1 použijí příslušné orgány všechny tyto metody:
 - a) přezkoumají strategii změn instituce;
 - b) přezkoumají příslušné zápisy ze zasedání vnitřních orgánů instituce, včetně vedoucího orgánu, modelového výboru nebo jiných výborů;
 - c) přezkoumají příslušné zprávy o řízení změn ratingových systémů a o doporučeních útvaru řízení úvěrového rizika, funkce validace, funkce interního auditu nebo jakékoli jiné kontrolní funkce instituce;
 - d) přezkoumají příslušné zprávy o pokroku týkající se úsilí instituce o nápravu nedostatků a zmírnění rizik zjištěných během sledování, validací a auditů;
 - e) získají od příslušných zaměstnanců a vrcholného vedení instituce písemné prohlášení nebo tyto osoby vyslechnou.
3. Pro účely posouzení podle odstavce 1 mohou příslušné orgány také přezkoumat další příslušné dokumenty instituce.

Článek 84

Obsah strategie změn

Při posuzování strategie změn instituce příslušné orgány ověří, zda strategie změn splňuje požadavky nařízení (EU) č. 575/2013 a kritéria stanovená v člancích 1 až 5, v článku 8 a příloze I nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 529/2014 a zda stanoví praktické uplatňování těchto požadavků a kritérií s ohledem na:

- a) povinnosti, hierarchické vztahy a postupy interního schvalování změn s ohledem na organizační charakteristiky instituce a specifika přístupu;
- b) definice, metody a případně parametry pro klasifikaci změn;
- c) postupy identifikace, sledování, oznamování a podávání žádostí o povolení změn příslušným orgánům;
- d) postupy provádění změn, včetně jejich dokumentace.

KAPITOLA 15

ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

Článek 85

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 20. října 2021.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN
